

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

Idun

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **52**

DEN 30 DEC. 1923

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EBBA THEORIN

Den nya operachefen

John Forsell och hans maka
vid pianot i deras hem.

Foto för Idun av
Holmén.

Ur ryska hjärtans djup en gång
vi samfält ta en enkel sång
som går till Trotski—i fram.

Det är Engströmski och Hedinovitch som sjunga den nya folksången sådan de lärt den i det förlovade landet där lamm beta jämsides med lejon alldeles som i Eden och allting är paradiskt utom den förbjudna frukten ty den finns inte. Denna lyckalighetens ö, det återfunna Atlantis heter Bolsjevikien och skam den som talar illa därom ty vårt eget stackars efterblivna samhälle förefaller ju som en bushnegers usla hydda bredvid det ryska sago-slottet där det flyter mjölk och honung samt även något litet kaviar och vodka, där det varken finns nöd eller elände, åtminstone så långt de bägge svenskarna kunnat se och där man får båda skriva, trycka och säga precis vad man vill försäkras Albert Engström som inte är en gammal skämtare för ro skull.

Ja, vad skall man nu tro? Alberts lätttrörda skaldepegas gör kanske något oberäkneliga kaprioler men Sven Hedin är ju en allvarlig man som inte plägar umgänge med vänstersossar eller annat samhällsfarligt folk, har förresten sett både kalmucker och tunguser i vitögat och vet vad de gå för, kan pruta både med en isvostschik och ett statsråd och känner Ryssland lika bra som jag min västficka (som det också är håll i). När han säger att allting därborta är dobra karaschå eller som vi på svenska säga all right börjar man verkligen göra stora öron. Ha vi till den grad misskännt tavaritj Lenin eller har han så smått och oförmärkt lirkat det över så att bolsjevik och borgarbracka likna varandra inte bara i första bokstaven. Får jag be Aschberg om en biljett jag med. Jag måste ditöver för att se om det är sant att man kan dra en svensk vid näsan så att den blir som en klocksträng utan att han själv märker det.

Den som dock säkert inte låter behandla sig så är John Forsell, den nya operachefen. I revyerna har man skämtat med Forsells avsked från operan och menat att han kommer nog igen. Han gör det också fastän inte på det viset Norlander & comp. tänkt sig. Att det inte är någon lätt arbetsbördä han tagit på sina axlar vet han nog bäst själv. P.-B. som inte är hågad att följa den kristliga maningen »om någon slår dig på den ena kinden skall du vända honom den andra till» låter redan höra en olycksbådande domedagsprofetia men Forsell hoppas att än engång skall besannas ordet »ingen är profet i sitt eget Fädernesland.» Förresten är han väl den första teaterchef som fått ärkebiskopliga förböner. Svågern Nathan Söderblom är som man kan förstå livligt intresserad av sin berömda släktings befordran. Naturligtvis tror han också att Forsell skall lyckas. Den Gud giver ett ämbete — —

Detta tycks dock icke äga sin tillämpning

på alla sysslor. Chaufförerna som få påskrivet därför att de ibland ses onyktra vid ratten skulle dock kunna svara: alla säga att Jeppe dricker men ingen säger varför han dricker. Jag påminner mig vad en av dem yttrade då jag en gång frågade honom om saken.

Det är inte lätt att köra bil nattetid, sade han, därför att folk äro så översvallande vänliga av sig. Kommer ett parti på några herrar så ha de vanligen varor med och de vilja ovillkorligen truga chauffören att ta en klunk eller flera. Säger man nej bli de förargade och då vankas kanske inga drickspengar. Vad tjänar det sen till att stockholmarna klaga på chaufförernas onykterhet när de själva bära största skulden.

Apropå festande stockholmare: nekrologerna över det brunna Hasselbacken voro

Det stora politiska jordskredet i England har fört mr Macdonald, som här avbildas med sina döttrar, fram till den mest uppmärksammade platsen i sitt land. I en engelsk arbetarregering väntas han bli premiärminister — den förste arbetaren i England, som haft en sådan post.

för tidigt skrivna, fågel Fenix står upp igen ur askan. Och även Bratt hoppas att Djurgårdens storhetstid än ej är förbi, ty han har nyligen köpt in en trävilla vid Allmänna gränd straxt intill Systemets nuvarande källare Lindgården och tänker göra den till en restaurang där man åter litet men gott. Uttrycket bringar i erinran ett festal som för en tid sedan hölls i Finland där ett antal svenskar voro på besök och som vanligt undfagnades på det mest gästvänliga sätt. Bordet dignade av hävor vilkas riklighet tydligen föresvävade en av de svenska gästerna då han skulle tacka för maten.

Det är ett känt talesätt, började han, som heter litet men gott. Här skulle man emellertid kunna säga motsatsen.

Den skrattsalva som omedelbart följde upplyste talaren att han inte precis sagt just det han menat.

Om man skulle säga precis vad stockholmarna i allmänhet i dessa dagar mena om sina stadsfullmäktige skulle man nödgas fara till Ryssland ty här är det förbudet åtminstone att återge i tryck. Det är

intet knussel hos de flotta herrarna när de röra sig med våra miljoner. Vilka förmögenheter kasta de inte med en elegant gest i sjön, här vid Hammarbyleden, där vid frihamnen och andra anläggningar som aldrig kunna bära sig möjligen sätta sig. Nej tacka vet jag professor Tengboms sympatiska konserthus på Hötorget. I praktisk insikt om att nu när Forsell kommit tillbaka till Operan går ingen människa och hör annat än hans trikaer och väl vetande att de verkligt musikaliska i vår huvudstad inte äro fler än att de gott kunna stängas in i en garderob har han i st. f. sitt miljonpalats med pelare så långa och välsvavade som Hötorgsgummornas palsternackor byggt ett litet trähus med kyskt enkla linjer och sparsam dekor. Stig in Schneevogt! Det ser visserligen ut som ett hantverksskjul men man kan inte heller

varenda dag få stå i Gyllene salen och söva kronprinsessan till en behaglig halvslummer med sina toner utdragna som lakritsstänger. Gyllene salen ser i vanliga fall ut som ett bättre utrustat gravkor men för att vid kronprinsessan Louises besök där riktigt visa vilka levnadsglada individer vi äro hade man mitt på golvet planterat ut ett par kandelabrar från Lundbergs begravningsbyrå. Det fattades bara en katafalk och Integer vitæ så kunde man börjat snyfta och tänka på en tillvaro där man slipper se både debetsedlar, rådhusprotokoll och annan otäckhet.

Apropå Rådhuset:

Rådman Nordlöv har fått rykte om sig att vara en rätt bråkig herre i domarstolen. Att han har temperament är tydligt och att han är slagfärdig visar följande historia.

Som ung jurist och notarie i rådhusrätten hade Nordlöv tillfälle att göra bekantskap med en advokat som inte heller hade

namn om sig att vara vid bästa lynne förjämnan. En dag möttes de och Nordlöv hälsade som vanligt men fick ingen hälsning tillbaka.

Ett par dagar därefter möttes man ånyo med samma resultat. Nordlöv anade nu oråd och när det samma upprepades tredje gången förstod han att han på något sätt råkat i onåd och besvärade hädanefter inte med någon vidare hälsning.

Så gingo en del år, advokaten blev politiker och Nordlöv steg i graderna. Det blev riksdagsmannaval där Nordlöv satt som valförrättare. Fram till valurnan kom även den f. d. advokaten för att avlämna sin röst. Han uppgav kvarter och husnummer samt beredde sig att utan vidare lägga i sin valsedel då Nordlöv hejdade honom, tittade på honom lugnt och likgiltigt som på en vilt främmande person och sa med sin sävligaste dalkarlsröst: det ska vara namn och yrke också!

Ett vasst ögonkast och så kom svaret: Staaff, statsminister.

CELESTIN.

VAD ÅRET GETT KVINNAN

SKÖRDEN AV MYCKEN MÖDA BÖRJAR BÄRGAS UNDER MOTTOT »ÄRA ÅT ARBETET».

”Något har skett, något har förändrats i kvinnans ställning under det gångna året, och i hennes uppfattning av sig själv och världen”, så skulle nog åtskilliga kvinnor, som på ett eller annat sätt stå mitt i tidens händelser, vilja formulera sina erfarenheter och sina intryck. Men gäller det att säga vad som skett, då blir det svårare. I fråga om politiska och sociala reformer har nämligen det nu gångna året för kvinnans del icke varit ett sådant genombrottsår som de närmast föregående. Här nedan göra några kvinnor i framskjuten ställning inom sina resp. kretsar en utredning om vad året gett den svenska kvinnan. Det är som man därav skall se mycket, fast det är svårt att uttrycka i ord: både i hemlivet och och yrkeslivet har på ett eller annat sätt ett genombrott skett.

Arbetets ära.

FÖRFATTARINNAN FRU MARIKA Stjernstedt påpekar i nedanstående intressanta artikel, att tidens lösen »allt arbete i »ära fått en genomgripande betydelse för kvinnan i hemmet inte mindre än i yrket:

Alldeles påfallande har under senare och allra senaste år den uppmärksamhet varit, som ägnats det husliga arbetet, handaflyten, över huvud taget alla praktiska arbetsområden för kvinnor.

Det hade ju under långa tider förut satts mycken god kraft till för att åt kvinnorna erövra andliga verksamhetsområden, rätt till det ena eller det andra, rätt att döma i offentliga angelägenheter — rösträtten — liksom till att vinna aktning åt kvinnliga insatser, t. ex. på intellektuella områden, där sådana förut varit ovanliga, beleda rent av, eller alldeles obefintliga. För banbryterskorna på dessa nya fält tycktes det praktiska arbetet, av ålder förbehållet kvinnorna, sakna allt intresse.

Och det var ju naturligt. En stark aktion för ett givet mål får icke splittra sig. Det skulle varit dålig taktik för feminismens pionärer och för dess sedan många år, man kan säga, stående armé, att visa sig ha något vidare till övers för livs-

råden, där kvinnorna redan hade sin uppskattade gärning. Snarast måste man tvärtom reagera litet mot det alltför »gammaldags», som ofta allierade sig med konservatism, därigenom bjudande nya idéer motstånd. Vi minnas i det sammanhanget de första, legendariska kvinnosaksförkämparna, demonstrativt korthåriga, iförda »reformklänning» (med slät bak mitt under

Vad året gett kvinnan i Turkiet, förut harems, månggiftets, ansiktsslöjornas förlovade land, därom ger denna bild ett häpnadsväckande vittnesbörd. Inte nog med att damerna här stå med blottat ansikte i kamratligt samtal med andra könet. Den svartklädda damen i mitten är Turkiets första kvinnliga minister, undervisningsminister. Hon heter Halide Edib Hanum och är en bekant kvinnosaksledare.

turnyrens triumfperiod), sålunda avsvärjande antikverad kvinnlig flärd och offrande många »forna tiders» lyckomöjligheter för »saken».

Dessa hjältinnor sågo sin tid — och så gick tiden ifrån dem. Det började bli väl sett att t. o. m. den argaste suffragett visade sig välklädd. Man kan sålunda från en senare epok påminna sig något sådant som den ståtliga internationella rösträttskongressen i Stockholm sommaren 1911, där den stora festen på Royal visade en sannerligen imponerande samling dekorativa och charmanta damer av alla åldrar. Elin Wägner, »rörelsens» enda svenska krönikör av litterära mått från ungefär samma tidskedde, försummar heller inte sina tappert självmedvetna kvinnors apparition, och hon låter dem älska och lida och kanske också stundom bära sig tämligen mänskligt fjolligt åt, alldeles som mormödrarna kunde gjort. Låt vara att hennes malis' bästa fullträffar i regel träffa manliga bröst — hon skulle ju icke varit stridskämpe, om hon fördelat riset och skotten rättvist! Men hon har dock sagt även kvinnorna och t. o. m. kvinnorna vid sin sida på barrikaden många sanningar. Den alldeles ensidiga fanatismen var ej behöflig mer, när hon framträdde, och hon exemplifierar detta.

Det har sedan gått än vidare.

Helt visst ser kvinnan av i dag med en helt annan humor och överblick än bara för något decennium sedan såväl på livet i allmänhet som på sig själv. Kvinnorna ha erövat sig många rättigheter. De ha vunnit det kamratskap med mannen de gingo in för, aktivt eller passivt, och de äro på väg att fullkomna segrarna, där dessa ännu lämna en del övrigt att önska. Hetsen är förbi. Man kan fredligt se sig omkring och se efter hur det nya riket tar sig ut, och därifrån till självbesinning och självprovning är blott ett steg. Kvinnan av i dag vet, att en kvinna, betraktad blott såsom sådan, varken är intressantare eller mer behjärtansvärd än andra

Det kvinnliga arbetet kommer allt mer till heders, blir alltmera erkänt och uppskattat, såsom ock Marika Stjernstedt vittnar i ovan återgivna artikel. Att den självförsörjande kvinnan nu också fått sin egen film är ett tidens tecken. Det är Elin Wägners »Norrtullsligan», som inspelats av Bonnierfilm och hade premiär annandag jul. Vi visa här några scener ur filmen. Den ena ger ett livligt intryck av morgonens febrila verksamhet innan kontoret slukar sina offer; på den andra har Ligan en trevlig pratstund om dagens upplevelser innan den går i säng. Filmens fyra hjältinnor spelas av Tora Teje, Pegg, Renée Björling, Eva (på bilden t. v.) Linéa Hillberg, Emmy, och Inga Tidblad, Baby. Chefens roll har Egil Eide fått sig anförtrödd. Längst t. v. bland de tre Tora Teje.

Läs detta:

Undertecknad, som i tre års tid så gott som dagligen använt Rumford Bakpulver såväl i eget hushåll som vid matlagingsdemonstrationer och skolköskurser, lämnar med nöje det vittnesbörd, att intet i handeln förekommande bakpulver kan jämföras med Rumford.

Intet bakverk, där Rumford användes efter givet recept, kan misslyckas. Rumford ger alltså stor besparing Stockholm den 24 november 1923.

Sara Olsson-Reutersköld,
Skolkökslärarinna & Hemkonsulent.

VAD KVINNORNAS IDROTTSRIKSDAG BJUDER PÅ

NÄR NU KVINNORNAS IDROTTSRIKSDAG, vartill Idun inbjudit, sammanträder den 7 jan. på Fenix, Adolf Fredriks kyrkogata 10, så föreligger för de två mötesdagarna ett program, som bör locka icke blott dem som ha beröring med idrott och gymnastik, utan också alla som ha intresse för hygien och kroppskultur — och det ha vi väl alla.

Vid mötets öppnande den 7 jan. kl. 10 f. m. hälsas de närvarande av dr Ada Nilsson. Gymnastikinspektrisen Elin Falk redogör för syftet med det planerade förbundet, »Svenska Kvinnors Centralförbund för fysisk kultur».

Vidare upptar dagens program:

Kl 2 e. m. Kvinnlig idrott, särskilt med hänsyn till erfarenheterna från den första kvinnliga idrottsledarkursen på Lundsberg. Inledningsanföranden av gymnastikdirektörerna Mary Billqvist och Alice Ljungdahl. Diskussion.

Kl. 7: Föredrag av fil. dr. Lydia Wahlström om Kvinnoarbete och hälsa, av dr. Ada Nilsson om De kvinnliga övergångsåldrarnas hygien, och av assistenten vid Statens yrkesinspektion Ida Fischer om Fabriksarbete och friluftsliv. Diskussion i anslutning till föredragen.

Den 8 januari fortsättes kl. 10 f. m. behandlingen av föreningsärenden, med val av förbundsstyrelse etc. Kl. 11 f. m. håller fröken Stina Stael von Holstein föredrag om sina erfarenheter från den stora hälsovårdskongressen i Canada, kl. 12 midd. föreläser dr. Ingrid Samzelius-Lejdström om Medveten allsidig andning.

Kl. 3 e. m. följa föredrag om gång och löpning av dr. Ernst Abramson, vars föredrag berör gångens och löpningens fysiologi; och löparen Edvin Wide, som även har demonstrationer rörande gång och löpning. Diskussion.

Kl. 7 e. m. blir förevisning av skidfilm med kort föredrag av kapten G. Dyhlen

om skidåkning. Kl. 7,30: Idrottsfilm. Kl. 8,30: Folkdansuppvisning m. m.

Båda dagarna serveras å Fenix gemensam lunch kl. 1 och gemensam middag kl. 5 till billigt pris. Utställning av mönsteridrottsdräkter av E. Glantzberg, Birgittaskolan, pågår hela tiden.

Ännu några uttalanden om förbundets nödvändighet.

Gymnastikinspektrisen för Stockholms folkskolor fröken Elin Falk yttrar:

Sveriges kvinnor ha hittills haft ringa möjligheter att göra sina speciella önskemål beaktade inom de huvudsammanslutningar med övervägande manlig ledning, som styra särskilt det frivilliga föreningsarbetet för den fysiska kulturen i landet. Inte nog med att kvinnorna äro alltför fåtaligt representerade inom dessa sammanslutningar — vi synas inte heller ha nog vana att föra fram våra angelägenheter på ett effektivt sätt. Tidningen Iduns idé att söka samla kvinnor inom alla åldrar och yrken till ett gemensamt förbund för fysisk kultur synes mig storslagen. Endast en opartisk ledare med förbindelser inom alla kvinnliga arbetsområden och med entusiasm att hjälpa alla framåt torde äga förutsättningar för att kunna ena de på många håll inom kvinnovärlden ganska stora motsättningarna i föreliggande fråga. Den glada, intresserade villighet varmed kvinnorna hittills hörsammat Iduns kallelse lovar det bästa för framtiden. Idun förtjänar i sanning kvinnornas varmaste tack för initiativet! Mätte tidningen allt framgent få heder av adepterna!

För ett förbund som detta finnas, som av inbjudan i Idun framgår, många och omfattande uppgifter. En av de allra viktigaste synes mig vara arbetet för kvinnornas deltagande mera allmänt i livligt motionsgivande friluftsovningar — livets bästa glädje- och hälsokällor! — och dessas anpassande så mycket som möjligt efter de speciellt kvinn-

liga särdragen. Den friluftsidrott t. ex., som f. n. bedrivs av kvinnorna, är tyvärr delvis alltför mycket en ren efterrapning av de manliga motsvarande övningsformerna. Några bestämda riktlinjer för en för kvinnorna lämpad modifiering av dessa finnas, så vitt jag vet, ännu ej annat än i teorien. Den behöver omsättas i mångtaliga praktiska försök. Kvinnans naturliga instinkt är emellertid för henne i kvistiga fall en bättre vägvisare för vad hon mäktar i dessa avseenden än mannens. Goda kvinnliga ledare för kvinnornas friluftsovningar äro nödvändiga för att föra dessa in i rätta spår. Det anförda är som sagt bara ett exempel på missförhållanden, som behöva förbättras. För min del kan jag inte låta bli att hoppas, att ett förbund som det planerade skall bli till stort gagn för kvinnornas fysiska och psykiska utveckling i stort sett. Jag tror också, att vi genom det skulle nå bättre resultat i samarbetet med de manliga förbunden, ett samarbete som naturligtvis alltid bör fortgå. Hur detta samarbete rent yttre organisation däremot skall ordnas blir en senare fråga.

Dr. Lydia Wahlström säger:

Säkert minnas vi väl lite var den hurtiga unga lärarinnan som förra vintern utförde Vasaloppet utom tävling, men endast på en härsmån längre tid än segrarne. Men har allmänheten också kommit ihåg de ord, varmed en tillfrågad manlig expert bedömde denna bragd? — "Inte skulle jag vilja gifta mig med en flicka som deltagit i den tävlingen." — Och resultatet blev också, att man hädanefter ämnade utesluta kvinnor därifrån. Tydligare kan man väl inte gärna uttrycka sin rädsla för att inte få behålla det manliga försteget.

Ett bättre svar torde väl emellertid knappast kunna ges på denna lindrigt "manliga protest" än det som ligger i den blivande kvinnliga idrottsriksdagen och idrottsförbundet. Och därför hälsar jag detta med glädje såsom ett steg på vägen mot den nya kvinnotyp, som lyckligtvis alltmera omotståndligt bryter sig fram.

männliga varelser. Det typiska heliga kvinnopatosen, som hade sin rot i sinnet för rättvisa och sin näring i kampens eld, vars yttringar visserligen ibland tålt att skrattas åt, men som dock varit heder värda ändå — detta patos har nu börjat blekna bort, och vi komma småningom att betrakta det som en uteslutande historisk företeelse.

Kvinnorna äro framme vid en ny ställning.

Vi skulle alltså nu vara framme vid en ny ställning?

Ja. Och denna nya ställning bottnar helt och hållet i det stora demokratiska genombrottet över hela den civiliserade världen.

Människornas i gemen värde såsom samhällsmedlemmar har stigit. Det har inte gått på en gång, men det börjar vara framme nu. Det är inte längre bara frågan om att vara lika inför Gud, om hertig eller gatsopare, som det förr så skönt hette — en fras, vilken inte ens många kristna togo till rättesnörc. Nu är jämlikheten inom samhället en nykter verklighet att räkna med — den är så, i varje fall, i fastslagen princip och i det allmänna medvetandet t. o. m.

hos dem, som mest frukta eller avsky praktiska tillämpningar därav.

På dessa stora linjer göres, detta säger sig själv, ej skillnad på man och kvinna. Den nya tidens patos ligger helt på sidan om, eller rättare sagt, högt över något så speciellt som kvinnorörelsen. Kvinnorörelsen har haft sin vissa roll att spela i senaste halvsekels mäktiga evolutionsdrama, det är sant. Men det slutliga lösenordet har blivit för alla blott ett: respekt för arbetet.

Det är denna respekt för allt arbete, som i sin tur nu återverkat förnyande inom kvinnovärlden. De under kvinnornas kamp förbisedda och endast i det tysta fullföljda kvinnogärningarna ha dragits fram i fullt ljus igen — man kan gott säga, moderniserade och utvidgade, men till sin art dock de samma — och detta ljus, det strålar ut från den nya respekten, den nya entusiasmen för arbetet. Envar känner och förstår i dag, att värdesättningen människorna emellan, och därmed också kvinnorna emellan, icke mer beror på frågeställningen: Vem är du? eller: Hur tänker du? — utan mätaren ligger i spörjs-

målet: Hur arbetar du, hur gör du din insats? Pennskaftet och grytsleven, handboken om babys rationella skötsel eller Svea rikets lag, talarstolen eller trädgårdsrabatten och diskbänken, alla äro de lika goda, blott arbetet med de olika verktygen utföres kunigt och av villigt hjärta.

Det är på denna punkt vi ha att söka och finna det karaktäristiska för tidsläget ur kvinnosynpunkt. Jag har givetvis endast i stark förkortning här kunnat teckna dessa huvuddrag. Detaljer kunna klicka, skenbara motsägelser visa sig. På sina håll slår man också litet över i förtjusningen åt det praktiska arbetets renässans: matrecept och handsydd underkläder o. s. v. i varje tidning över hela landet kanske man sålunda tors beteckna som litet överdrivet, och de skeptiska skola därav lätt frestas att i det hela se blott en modesak.

Men djupare sett ha de skeptiska orätt. Överdrifter följa med varje tidsströmning. Vi kunna taga dem med ro. Mycket större och viktigare är, att vi få hälsa gryningen till ett tidevarv, där arbetet blir satt i ära som aldrig förr, satt i ära för dess egen skull, och därtill en ära, som fördelas lika

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBSSI: NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRÄMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

T. h.: Prins Eugen har tillbragt en god del av den ruskiga nordiska hösten i den soliga södern. Här ses han sitta och måla på Forum Romanum. (Foto S. Hedberg.) — T. v.: Fru Stina Hedberg har i dagarna rest ut på en turné med Rydings sällskap, som spelar hennes mans "Nationalmonumentet". Till mars förbereder hon en turné med ett alldeles nytt lustspel av sin make, "Vad kvinnan vill", som bl. a. handlar om den moderna unga flickans frigjordhet. (Foto Jæger.)

på allt hederligt och välgjort arbete, av vad slag det vara må.

Marika Stjernstedt.

"Tror man husmödrarna kunna trolla?"

Ordföranden i Sveriges Husmodersföreningars Riksförbund fru Agnes Palmstierna-Ingelman kan med nöjd tillit göra sitt bokslut:

Iduns Redaktion har varit nog älskvärd att fråga vad det gångna året särskilt givit det svenska Husmodersförbundet.

Den frågan besvarar man med glädje, emedan året verkligen medfört ej så få nya uppslag inom förbundets mångskiftande verksamhet för hemmens bästa.

Tjugo nya föreningar ha tillkommit, vilket ju är liktydigt med en hel del nya medlemmar. Offentliga Hemutställningar ha hållits i Lund och Gävle med både praktiskt och ekonomiskt god behållning. Ett givande och välbesökt landsmöte hölls i Göteborg i somras. Hemsysterfrågan har fått fastare organisation och ett par änkor-nas kuratorer ha tillsatts, bl. a. av Upplands Länsförbund.

Husmodersdagar ha hållits i Malmö, Stockholm, Sundsvall, Sävsjö, Uppsala och Örebro. Anslutningen till dessa årligen återkommande »dagar» har varit glädjande stor, särskilt beträffande landsbygdens kvinnor. För dem betyda ju Husmodersdagarna nya väckande tankar och impulser, omväxling i vardagslivets enahanda och ett växande medvetande om, att kvinnans insats i arbetet för hem och samhälle är nödvändig i en tid som vår.

Malmöföreningen har börjat egen restaurangförelse kombinerad med utbildning av hembiträden och kurser i matlagning och

bakning. Falu-föreningen har gemensamt med Soc.-Dem. Kvinnoklubben öppnat ett välordnat barnbördshus, avsett för såväl Falu stad som för det omgivande länet. Det utomordentligt vackra Rönnebergahemmet på Lidingön utgör ett värdefullt tillskott för förbundet. Där kunna samtidigt 22 husmödrar, både medlemmar och utomstående, till moderata priser, erhålla förstklassig vård och vila. Vårdbehövande klena mödrar med spädbarn och klena späda barn mottagas särskilt där och glädjande resultat av sådana fall kunna påvisas.

Allt detta och mera till av goda ting har det nu tilländalupna året givit Husmodersförbundet vilket vi med ödmjukt och tacksamt sinne konstatera.

Men vad vi inte fått och ännu sakna, är den vänliga donator, som vill lägga grunden till en Husmödrarnas fond. Stora anslag, donationer och fonder ha motsvarande organisationer i andra land. Här i

vårt land talar man visserligen både stort och brett om hemmets betydelse för släktet och om att hemmet är samhällets grundval av vilket dess lycka beror. Men då det gäller att i handling omsätta dessa påståenden genom att ekonomiskt stödja det förbund, som satt hemmens, barnens och ungdomens bästa på sitt program, då finns det aldrig pengar och husmödrarna tvingas att göra allt av snart sagt intet. Tror man verkligen, att husmödrarna kunna trolla? Ja, det förefaller nästan som om de kunde det, då man ser på resultaten av deras målmedvetna arbete anno 1923.

Agnes Palmstierna-Ingelman.

De själoförsörjandes vinst av år 1923?

Den är kanske inte så lätt att »ta på», menar ordf. i Kvinnliga Kontorist- och Expeditionsföreningen, fröken Edith Lindblom, men den finns där ändå. Den kvinnliga kontoristen får allt fastare mark under fötterna. Och vad som inte är oviktigt: mannen synes så smått få klart för sig, att det inte bara är för att reta och trakassera honom, som kvinnan trängt sig in på arbetsmarknaden. »Jag var som enda kvinna inbjuden till Sveriges Kontoristförening när den nyligen invigde sin nya lokal», berättar fröken Lindblom, »och det var första gången en kvinnlig representant blivit hedrad med invitation. Jag höll ett tal till herrarna. Det var ju litet brydsamt att ensam företräda sitt kön, men jag samlade kurage, under rättade dem, att jag stod där som representant för »inkräktarne i kontorsvärlden» och lade så fram orsakerna till inkräktandet: att det var mannens egen skull, att det

(Forts. sid. 1251.)

Iduns kvinnoklubb

är en klubb för alla. Första klubb-sammankomsten blir kl. 7,30 den 9 januari i Konstnärsklubben, Smålandsgatan 7. Fru Marika Stjernstedt håller då ett kåserande föredrag om "Den unga flickans, framför allt den själoförsörjandes, ställning i nutidslivet". Inträde fritt. Té med smörgåsar serveras till kr. 1: 50. Ingen behöver draga sig för att komma ensam: särskilda värdinnor taga hand om alla och förmedla bekantskapen. Anmäl Er på Iduns Redaktion som medlem i Iduns Kvinnoklubb! Bilda med Iduns hjälp Iduns Kvinnoklubbar i landsorten!

lämnar ingen botten-sats, är mycket god, dessutom dryg och billig.

»K

DEN MODERNA SAGAN OM IDUN

Det var en gång en gudinna vid namn Idun som i sitt förvar hade ungdomsäpplen vilka besutto den förunderliga kraften att när man åt av dem blev man förnygrad, tröttheten försvann, blicken blev åter klar och livlig, sinnet spänstigt.

Den moderna Idun är icke en åsynja från Valhalls höjder utan en tidning. Men uppgiften är densamma: att verka livgivande, förnyande, glädjande, omskapande.

Namnet förpliktar. I medvetande härom strävar tidningen Idun att vara en publikation som likt ungdomsäpplet både syresätter blodet och ger förfinad njutning.

Den berömda franska skådespelerskan Sarah Bernhardt hade till valspråk det enda ordet *Exelsior!* Det är en förnämlig paroll som Idun gott kunde göra till sin. Det ordet talar om ett sinne som sätter sin uppgift högre och högre, som aldrig slår sig till ro med en framgång utan av denna blott sporrar att skapa något ännu bättre.

Det är som nu börjat gråna i skägget skulle kunna vittna om allt det Idun utträttat under 1923 till gagn och gamman för sin läsekrets. — Man skulle behöva hålla på länge för att räkna upp den rikedom av goda uppslag som kännetecknat Idun under året och som kommit dess läsarinna att i brev uttrycka sitt tack och sin belåtenhet.

Det är ett uttryck i denna korrespondens från älskvärda brevskriverskor som återkommer ofta. Det tycks osökt glida ur pennan:

Idun min vän, säga damerna.

Har härmed inte i få ord givits det bästa betyg en tidning överhuvud taget kan få?

Varför läser man en tidning? Ibland för att stilla nyfikenheten, för att fördriva tiden en stund, för att ögna igenom några historier som man i nästa ögonblick kastar undan och glömmer. Men håller man en tidning därför att man tycker om den som en vän är därmed knutet ett band som håller, som är starkt och trofast.

Under året nya avdelningar i Idun visa hur tidningen söker göra förbindelsen med sina läsare allt starkare: porträttgalleriet, ungdomssidan, diskussionsklubben, förmedlingsbyrån, korrespondensklubben — för att

Prins Wilhelm
Iduns teaterkritiker under 1924.

nu endast nämna en del. Att vara nyttigt på samma gång som nöjsam har varit Iduns strävan och skall så bli för framtiden.

Under det nya år som stundar skall Idun alltjämt med osparad möda arbeta på att ge läsekretsen endast *det allra bästa, det nyaste, det mest ändamålsenliga, den bästa familjeläsning man någonsin kan önska sig.*

Iduns husällsavg. har fått en synnerligen lycklig förnyelse, då Idun här erhållit som medarbetare Gunilla-skolans sakkunniga och uppslagsrika föreståndarinnor, fröken *Anna Schenström* och fröken *Karin Gerle*. På denna avdelning komma att, förutom recept o. dyl. i riklig mängd, lämnas vägledning rörande olika detaljer av hemmets skötsel och kökets inredning. Även vår Handarbetsavg. har blivit rikhaltigare och mångsidigare.

Bland nya avdelningar, som vi förbereda till nästa år, kan nämnas: *En kurs i kroppskultur och hygien*, vari några av våra främsta kvinnliga läkare och experter i kroppskultur och gymnastik komma att medarbeta. Av särskilt stort intresse bli däri de råd och anvisningar, som komma att av experter lämnas för *de kritiska perioderna i kvinnans liv* och likaså en utredning och vägledning av *dr Lydia Wahlström* m. fl. om *Den kvinnliga ohälsans problem*.

Bland det som väl särskilt förtjänar framhållas för våra läsare under det stundande året är att Idun har äran och nöjet att även under 1924 få räkna som medarbetare

Prins Wilhelm

vars teaterkrönika "Efter ridåfallet" väl hör till de mest lästa artiklarna i svensk press för närvarande.

Med uppriktig tillfredsställelse kommer helt visst vår stora omdömesgilla läsekrets att mottaga underrättelsen att

En ny roman av Elin Wägner,

Silverforsen, kommer att medfölja Idun under det nya året.

För Iduns läsekrets är presentationen av Elin Wägner nära nog en överloppsgärning. Hennes utomordentliga berättarkonst har i den nya romanen åstadkommit en av dessa

Elin Wägner
skriver en ny roman för Idun 1924.

samtidsskildringar som från första stund skaffat henne en rangplats i svensk litteratur.

Utän besvär med samlande av kuponger kommer denna roman även alla lösnummerköpare till godo!

Iduns litterära traditioner för övrigt upprätthållas på förträffligaste sätt därigenom att som Iduns litteraturkritiker inträtt

En av de Aderton i Svenska Akademiens, författaren Tor Hedberg.

Med Tor Hedberg som vägledare har man de allra största garantier att få samtidens litterära alstring värdesatt med oväld och tillförlitlighet och Idun hälsar därför hans medarbetarskap som ett av sina lyckligaste förvärv.

Iduns julnummer kommer varje år som en mycket omtyckt julklapp,

vilken gratis tillfaller våra prenumeranter. För att emellertid än mer höja värdet av Idun för det nya året utges ytterligare tre stora extranummer: ett **Vårnummer** i Mars, ett **Midsommarnummer** i Juni och ett **Höstnummer** i September, vilka rikt illustrerade och med bidrag av de mest framstående pennor komma som en ny och omtyckt present åt Iduns prenumeranter.

Trots de utvidgningar och de ökade kostnader som allt detta nya betingar, kommer Idun att behålla sitt nuvarande pris för det nya året.

På en över hela landet spridd reklamskylt står att läsa: det finnes massor av tidningar men bara **en Idun, Damernas Egen**. Besinna detta när Ni nu går att prenumerera på Edra tidningar för det nya året.

Idun hjälper.

Idun råder.

Idun vägleder.

Fråga mig om allt,
Jag svarar på allt,
säger Idun.

Tor Hedberg
Iduns litteraturkritiker under 1924.

Sätt Idun i hand på Sveriges kvinnor! Det är det moderna ungdomsäpplet.

Våra Möbeltyger och Gardiner

äro i förhållande till kvalitet de billigaste. Prover sändas. Precisera godhetsfullt vad Ni önskar.

Söreningen Konstföten, Göteborg.

PLYSCHKAPPA BLIR ELEGANT EFTER UPPÅNGNING HOS

ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI AB GÖTEBORG

ENGLAND MISSNÖJT MED NOBELPRISET

SKALL LITTERÄRA LONDON AVBRYTA DE DIPLOMATISKA FÖRBINDELSERNA MED AKADEMISKA STOCKHOLM?

DE SVENSKA SNILLENAS AREOPAG har under de två senast förflutna decennierna åtskilliga gånger fått — eller kanske man försiktigtvis bör säga bort — erfara, vart sublim självrådighet kan leda.

Gentemot utlandet är akademien dock lika tafatt, lika tillknäppt trångbröstad, lika okänsligt och pompöst oberörd som någonsin i sitt nobelska förflutna. I år har frukten av denna anda blivit törhända mera uppseendeväckande än tillförne. Man har lyckats att i grund förarga hela Englands litterära publik.

Det har gått därhän, att akademiens sätt att handhava sin litterära utrikespolitik icke längre nu bör förbigås med tystnad hemma i Sverige. Det gäller här en svensk nationssak. Om en engelsk stämning mot Sverige överhuvud taget äger betydelse, har Svenska Akademien i år med sitt val av Nobelpristagare — hur aktningvärd denne än i sig själv må vara — gjort svenskt kulturliv en positiv otjänst.

Man tar numera, tror jag, hemma i Sverige akademien på allvar. Det är med en känsla av att tangera det som icke passar sig som man ens vågar antyda den motsatta tänkbarheten. Det är på modet att respektera akademien och man drar ett brett streck mellan förr och nu. Hur anorlunda för tjugo år sedan! Föränledes månne denna märkliga förvandling till någon liten del av ett smygande medvetande hos våra ännu utanför akademien irrande litteratordoktorer om de formidabla resurser akademien besitter ifråga om polemisk talang? De som petat på akademiledamöter på de yttersta av dessa dagar ha i ett och annat fall fått blodigt röna, att det hänger och dallrar — kan ett vulgärt lån från en ledamot tillåtas? — en smocka någonstädes i luften.

Men även om Akademien ser ut att vara tabu hemma, undgår den icke kritikens öde ute. Namnen på akademiens ledamöter bära, för att anlita ett engelskt uttrycksätt, inga budskap till en främmande publik. De äro ännu lika intetsägande och dessvärre kanske lika ointressanta som om det gällde icke den levande litteraturens, poesiens och vältalighetens heroer i det svenska fäderneslandet utan, säg, en uppräknings av kapphandlarna vid Västerlånggatan i Stockholm.

Utlandet dömer med en nära nog total obekantskap om akademiens sammansättning. Man blåser liv i statistik, i sifferjämförelser och drar slutsatser på grundval av sålunda erhållna premisser.

Och akademien utmanar sina domare. Aldrig har en internationell angelägenhet skötts med mindre känsla för internationell atmosfär än utdelningen av det litterära Nobelpriset. Akademien repeterar svensk historia — med dess meningslösa förintande av lysande möjligheter — i ett slags litterärt fickformat.

Det är ingen bagatell som inträffat. Vad som hänt är, för att tillämpa ett kanske extravagant bildspråk, att Svenska Akademien detroniserat den engelska litteraturens okronade furste.

Att Nobelprisets utdelande åt författaren Yeats väckt stort missnöje i England framgår av denna artikel från Iduns Londonkorrespondent, vars ord återge den mycket bittra stämningen i engelska författarkretsar mot Svenska akademien.

I engelsk språkvärld intar Thomas Hardy en självskreven ställning som den främste i diktarringen. Hans plats i engelsk litteratur har knappast sin motsvarighet i andra diktens riken. Det finns icke en litterär kritiker som icke obetingat räcker lagern till Hardy. Det finns icke en man i författarkretsen, som icke i Hardy ser hövitsmannen. Han är icke en litteraturpolitisk ledare. Han är helt enkelt Englands erkände mästare bland berättare och sångare.

Det kan antagas, att akademien i år velat visa engelsk litteratur en icke ofta återkommande uppmärksamhet. Den på engelskt håll uttryckta misstanken att akademien icke alls haft i tankarna engelsk litteratur utan helt enkelt en politiskt färgad hövlighet mot Irländska Fristaten måste självklart avskrivas som utslag av en irriterad inbillning.

Men om man velat kröna engelsk diktning, har man utfört sin lovliga avsikt med en psykologisk klumpighet, som torde vara tämligen enastående även i Nobelprisets annaler. Man har adresserat något som circumstansierat liknar en tillrättavisning av engelskt litterärt omdöme.

Det bör här i förbigående fastslås, att intet auktoritativt tvivel yttrats i England ifråga om Mr Yeats' värdighet till den honom bestådda äran. Han är en poet av betvingande egenart, kanske mest en poet för poeter, en mystiker famlande på

NYTT ÅR.

*Främmande Sven, som vid dörren står,
och knackar Dig in i Sylvesterköllden,
säg oss vad bär Du i skölden?
Är Du väl bättre än han, som går,
mera lyhörd för gråt och kvidan,
eller har Du en hand, som på avigsidan
är röd av blod, och som bara slår?*

*Främmande Sven, som huvan höjer,
som löpte så snabbt till vår post över skaren,
har Du i ränslan de läkande svaren?
Lovar Du skörd åt honom, som plöjer
flamma på härden för tankesmeden?
Eller är Du bara en utklädd frände
till den gamle, som hänlog åt allt vårt elände,
och lejde döden att stjälpa kull meden?*

*Främmande Sven, som trycker din krona
självrådigt säkert och myndigt på hjässan,
säg oss vad heter prinsessan,
hon som skall komma och drotten försona?
Våra gamlas mödor fått nödens råga,
i mörker ha de fullbordat loppet.
Nu gäller det grodden, nu gäller det hoppet,
nu är det för barnen vi fråga.*

ELISABETH HÖGSTRÖM-LÖFBERG.

gränsen mellan verklighet och dröm. Man kan här ej förkväva en undran, om akademien möjligen lider av någon åt det mystiska inriktad tvångsdisposition. Är det blott en tillfällighet att Yeats var en av de första fackelbärarna för Sir Rabindranath Tagore?

Dessa frågor framställa sig själva. De förminka icke Yeats' litterära märklighet.

Men man skall vara skumögd eller benhårt enveten för att icke se eller vilja se den skugga som i festens ögonblick glider över festens föremål.

Yeats' mest oreserverade beundrare måste sörja över Svenska Akademiens förvirrande brist på känsla för den takt som även i snillets värld skriver lagar för umgänget. Genom en autokratisk mani för självrådighet eller en besynnerlig passion för revolt mot det minsta motståndets eljest i tillvaron allmänt giltiga lag har akademien lyckats åstadkomma en artighet som väcker förstämning, ett fenomen som brukar stå i förbindelse med en i lyckligaste fall momentär slummer i snillets eller smakens regioner.

Det tycks traditionellt vila en tjuraktig mulenhet över den del av Svenska Akademien som vetter mot England. Man har upptäckt det förr.

Endast en gång under loppet av ett kvartsekel har en genuint brittisk exponent för världens rikast signade diktarspråk nått innanför den nobelska cirkeln.

Vad är förklaringen?

Torftighetshypotesen är svår att förfäkta inför en generation av engelsmän som gripits och hänförs av författare som Hardy, Galsworthy, Shaw, Wells, andra att förtiga.

Som den ende framträder Kipling. Han är brittisk. Han kan endast med en dristig tänjning av begreppet kallas engelsk. Främmande världar draga i lysande procession genom hans diktning. Det engelska hos Kipling är en drömanhalt på hans väg.

Kipling vann priset 1907. Sex år senare snuddade Svenska Akademien åter vid det brittiska imperiet.

Tagore blev en teatraliskt dundrande anons för den svenska akademiska andens universalitet. Detta smakade bragd. Att draga fram ur det okända den patetiskt mäktiga uppenbarelsen av en orientalisk vis var en gärning värdig en allvetande litterär domare.

Det råkade också för en gångs skull vara ett diplomatiskt mästestycke. Kritiken var förstummad. Ingen visste om Tagore.

Tagore blev på modet. Nu är han åter förgäten. Skall möjligen Mr Yeats kunna verka som en ny påminnelse om den hinduiska förnämitetens pittoreska uppdykande?

I sin påtagliga olust för att fatta det näraliggande beslutet och i sitt sökande efter det krystat märkvärdiga uppenbarar Svenska Akademien i sanning en karaktäristiskt akademisk defekt. Man tvekar som folket i sagan om den nakna kejsaren. Men en fruktansvärt upphöjd Chronschough skymtar förbi...

Det ser ut som om engelsk litterär opi-

Äkta Spets- & Sidendépôt

STUREGATAN 611

Tel. 77436

Norr 19700

JUMPEERSILKE

av 1:ma kvalitet (Pearsalls) även passande till halsdukar och schalar. Enfärgat å 4:25 pr bunt om 110 gram. Brokigt å 6:75 pr bunt om 110 gram i utsökta färgsammanställningar. Till landsorten mot postförskott.

COMTESSAN OCH TOFFLORNA

A V O S V A L D K U Y L E N S T I E R N A.

DET VAR EN GAMMAL HERRE, som hade ett par utslitna tofflor. Ja, egentligen var det inte några tofflor, utan ett par låga, gamla blankkläderskor, som den gamla herrn hade begagnat, då han en gång var en ung och elegant balkavaljer, men nu voro de så utslitna, som någonsin ett par skor kan bli. De betraktades också av familjens tjänsteandar med ett ohöjlt förakt. Den gamle herrn hade också flera gånger lovat att kasta dem i den närbelägna Djurgårdsbrunnsviken, men hade ändå inte velat skiljas från sina kära utslitna tofflor.

Men så inträffade det en vacker dag något som helt oväntat förflyttade de föraktade tofflorna upp på ett högre plan.

Det händer stundom i livet, att vi — liksom till en ersättning för svikna förhoppningar — få uppleva någon stor och angenäm överraskning, varom vi tidigare icke ens kunnat drömma. Så gick det med den gamle herrn. En liten dotterdotter, en baltisk comtessa på hela sju månader, kom en majmorgon till hans hus och kom att stanna där i fjorton månader. Det blev hon, som upplyfte tofflorna på detta höga plan.

När man får sina egna barn är man vanligen för ung för att förstå dem, ty för att begripa barn måste man först förstå fullvuxna, d. v. s. känna till världen och människorna. Detta insågo människor bättre fordom, då man gärna lämnade sina barn att uppfostras av äldre släktingar. För den, som verkligen begriper saken, finns det heller inte något intressantare än att se en späd liten varelse utvecklas till ett tänkande och kännande väsen. En sådan utveckling fick nu den gamle herrn bevittna under två somrar och mellanliggande vinter.

Vid jultiden började den lilla comtessan resa sig upp och försöka gå.

»Det är rätt, baby!» sade hennes morfar. »Människan kännetecknas av den uppriktade gången.»

Snart började hon också försöka i ord uttrycka sina tankar och lägga sin lilla personlighet i dagen.

Som det anstår en blivande dam av värld,

nion nått botten av sitt tålmod. Det är icke i en situation som denna engelsk sed att högljutt protestera. Metoden är ignorerad. Och det är fara värt, att akademien lyckats uppnå den punkt där engelsk väntan övergår till likgiltighet.

Stor-Britanniens vid sidan av dr Edmund Gosse ledande kritiker, Mr J. C. Squire, poet och på samma gång de unga engelska diktarnas standarbärare, säger uttryckligen ifrån, att tiden måhända nu är inne för engelsk diktnings representativa organ att avbryta de diplomatiska förbindelserna med Svenska Akademien.

Om dr Gosse är engelsk litteraturs premiärminister, är Squire dess Minister for Foreign Affairs...

Om Squire säger, att Royal Society fått en bakläxa, som eventuellt bör besvaras med tystnad, när Svenska Akademien ett annat år motser kandidatförslag, är officiell svensk-engelsk litterär kontakt i kritisk våda.

*

Ett sådant misstroendevotum stör säkerligen icke akademiens ro.

Men skall det gå spårlost förbi?

En graciös och med kärlek gjord studie av ett litet flickebarn i den ålder då tänkandet begynner och hon börjar försöka att i ord uttrycka sina tankar.

ägnade hon tidigt stort intresse åt sina och andras kläder. När hon fick ett par »vita vantar, nr 1», världens minsta handsknummer, ville hon ständigt behålla dem på sig, och särskilt intresserade hon sig för sina egna och andras skodon, därav delvis hennes intresse för tofflorna.

En av de första egenskaper, som hon lade i dagen, var älskvärdhet och artighet. Hon var blyg mot ingen, vänlig mot alla.

Snart hade hon upptäckt var morfars tofflor brukade stå under hans säng, och han behövde knappast uttala ett ord, förr än hon störtade sig ned för att fiska upp en och överlämna den under ett: »Assego, möffa!» samt strax därefter den andra, med tillägget: »En annan.»

Var dag ritade hennes morfar för henne, mest kattor och elefanter, berättade sagor, som hon endast till mycket ringa del förstod, eller spelade för henne på gramofon eller trumma. Hunden på gramofonplattan — »Husbondens röst» — intresserade henne mycket, och hennes sätt att begära ett ombyte av platta var ständigt: »Ta en annan vovvel!»

Strandvägens hästar och hundar, duvorna på taket mitt emot (»En liten döfsa») och änderna i Djurgårdsbrunnsviken utgjorde hennes förtjusning, i lika hög grad som blommorna på Djurgården. Hemma brukade hon ibland rida på ett lamm och sannolikt hade en elefant i band. En gång lät hon sitt lamm lukta på en knippe rosor: »Lammet älskar blommorna», förklarade hon.

Om sin morfars förmåga på olika områden hyste hon höga tankar. När han räknat på fingrarna för henne ända till fem, sa' hon: »Så möffa kan!» och när hon en gång på avstånd hörde vaktparaden, yttrade hon till barnjungfrun: »Hör så möffa trummar!»

För tjugotvå år sedan inträffade en akademisk blunder.

Den gången skakade den svenska Parnassen i ett demonstrativt indignationsutbrott tillkommet för det direkta ändamålet att inför världens ansikte utplåna varje spår av sken till meddelaktighet. Det var ej blott på Parnassen det sjöd. Det gick en våg över landet som om folkets kulturella samvete kränkts. Intelligensbetonade kunder på de populära biblioteken stämde in i den harm som dundrade och sände ut blixtrar i den svenska diktningsens fria rymder.

Elin Wägners nya roman "Silverforsen"

som gratis tillfaller varje läsare av Idun, börjar som följetong i nr 2 för 1924. Den nu pågående följetongen "Dem Gud förenat" blir det oss av utrymmesskäl tyvärr omöjligt att avsluta i detta nummer, årets sista. Slutet kommer att inflyta i nr 1.

En dag läste han — med tanke på alltings förgänglighet — för henne versen:

"Så tystnar ock i tiden skaldens röst
och ingen svanbarm stiger vid hans sång
och intet öga blixtrar vid hans namn."

Hon hörde på och svarade: »Akta skallen!» Det svaret föreföll honom verkligen icke alldeles omotiverat, ty han kunde icke neka till att det verkade en smula »lindrig pippi» att läsa Atterbom för ett ännu icke tvåårigt barn. Men förklaringen var påtagligen den, att hon i ordet skalden tyckte sig igenkänna det för henne mera bekanta skallen, ett begrepp, som hon lärt känna i samband med varningsordet: »akta skallen!» vilket hon hört, när hon rörde sig djärvt bland bord och andra möbler.

*

Lilla Vivi, som hon kallade sig själv, gav sålunda anledning till en del barnpsykologiska och andra studier...

Det hjälper tydligen inte, att påstå att ett barn ärver alla sina andliga egenskaper från föräldrar och förfäder. Skulle så vara fallet borde ju syskon vara varandra mera lika än vad som ju är fallet. Och för resten, varifrån får barnen egenskaper, sådana som oskulden — dylika kunna de inte ärva efter de fullvuxna — och varifrån kommer barnens lyckliga förmåga att glömma det onda och minnas bäst det goda?

Under Vivis tidigare Stockholmsvistelse reste hennes trognaste vän, hennes barnjungfru, bort på en vecka för att hälsa på sin mor. Vivi saknade henne nog, men sade ingenting och tycktes ha glömt henne, men då hon kom åter och — iklädd sitt vanliga vita förkläde — stod framför henne, flög en lätt rodnad över hennes kinder, glädjetårar stodo i hennes ögon och ett igenkännande leende spelade på hennes läppar, så liten hon än var.

När allt kommer omkring är det kanske sant, att själen icke är någon funktion hos kroppen, utan en självständig, odelbar och odödlig enhet, som blott har sin bostad i människokroppen. Innan själen återvänder till jorden har den kanske befundit

(Forts. sid. 1252.)

Det är kuriöst att minnas idag. Oppositionsledarna för tjugutvå år sedan sitta nu i akademiens stolar.

Det hände att även Homerus slumrade.

Men är det verkligen här fråga om ett tillfälligt missöde?

Man måste spörja, om akademien behärskas av en olyckligt felaktig grundsyn på sin uppgift. Är det möjligt att den uppfattar som sin mission att korrigera den litterära värdesättningen hos än den ena, än den andra nationen?

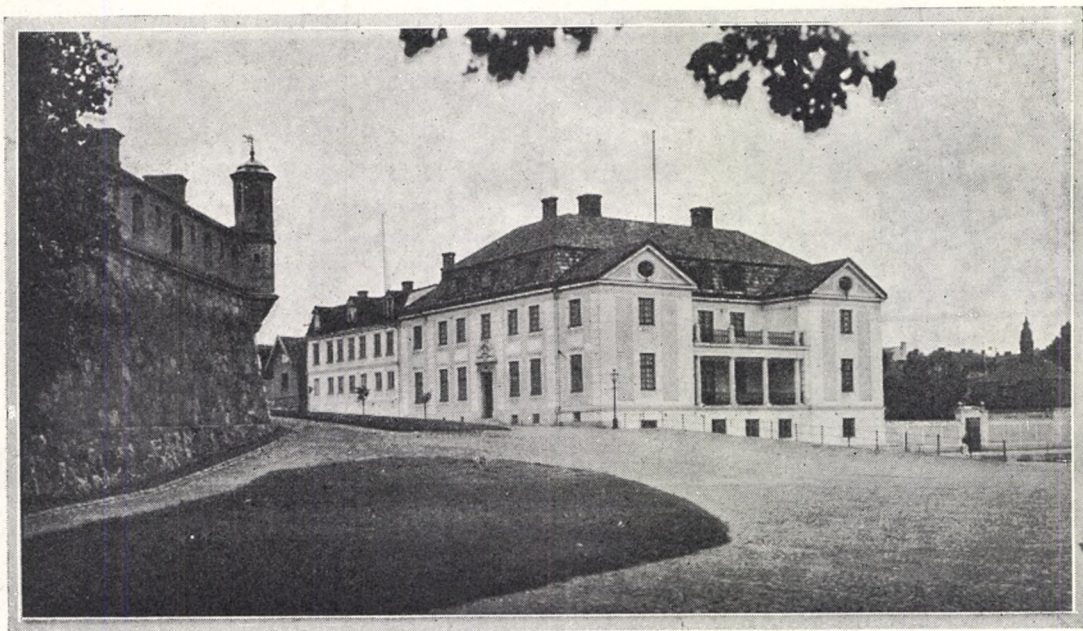
Men kanske är förklaringen till akademiens kapriciösa beteende mot vissa länder, enkannerligen mot England, mindre romantiskt storvulen, mera osökt och banalt prosaisk.

Är akademiens engelska sakkunskap undermålig? Är den illa orienterad? Är den initiativslapp? Eller är den förblindad av fördom?

Den svenska publik, som känner sig stå i skuld till engelsk litteratur, gör sig själv orätt, då den icke låtsas om att de frågorna tvinga sig fram.

KORAX.

LANDSHÖVDINGSPARETS FARVÄL

T. v. : det vackra länsresidenset i Karlskrona. — T. h. : landshövdingenskan Louise Wachtmeister, som nu vid årsskiftet vid sin makes sida drar sig tillbaka för att njuta sitt otium.

NU VID NYÅRSSKIFTET LÄMNAR landshövdingen i Blekinge, greve Axel Hansson Wachtmeister, sitt ämbete efter uppnådd pensionsålder. Man kan säga att det är en gammal tradition som därmed brytes. Den nuvarande landshövdingen är nämligen den fjärde av sin ätt som innehar landshövdingeämbetet i länet, och, om man medräknar den frejdade generalamiralen, greve Hans Wachtmeister, som år 1680 blev guvernör och tre år senare generalguvernör över Kalmar län, Öland och Blekinge, den femte. Den förste landshövdingen Wachtmeister, greve Hans, förvaldade under åren 1822—1827, sitt ämbete. Den nuvarande länschefen har i 23 år för-

valt sin ansvarsfulla post. Det är ingen tillfällighet att så många medlemmar av samma ätt, oftast i rakt nedstigande led, blivit utsedda att förvalta landshövdingeämbetet i Blekinge. Wachtmeistrarnas stamgods är Johannishus, Blekinges enda fideikommiss, och de ha alltså från barnsben varit fästade vid den lilla idylliska provinsen. Men därjämte ha de alla varit sällsynt dugande och betrodda män.

När nu greve Axel Wachtmeister och hans grevinna, Louise Wachtmeister, f. Carleson, draga sig tillbaka för att njuta sitt otium, följas de av hela länets tacksamhet. Landshövdingen, som kan se tillbaka på en längre ämbetsmannabana än

någon av hans företrädare, har nedlagt ett högt skattat arbete för länets fromma på alla områden. Grevinnan Wachtmeister vann redan från början sina länsbor genom sitt älskliga väsen, sin godhet och hjälpsamhet mot de behövande och sitt uppoffrande arbete i alla välgörenhetsinstitutioner som knutit henne vid sig.

I länsresidenset, färdigt 1911, ha greven och grevinnan Wachtmeister skapat sig ett förnämt och ståtligt hem men prakt och ståt, som är oundviklig i ett landshövdingensresidens, har på ett lyckligt sätt föränsats med hemtrevnad och hemvärme.

NOBODY.

DIKTARENS BOKSLUT MED ÅRET

I STORT SETT GÅR VÄL DEN SAMTIDA litteraturen, den svenska lika väl som den utländska, i en allt mera utpräglad realistisk riktning. Den överströmmande romanlitteraturen hämtar nästan utan undantag sina ämnen ur det samtida livet och det med något av samma iver att annotera, samma svårighet att välja, samma brist på översikt, som utmärker journalistiken. Berättelsen får något jäktande och andfått över sig, som helt visst är karaktäristiskt för tiden, men icke fördelaktigt för konstformen. Liksom forna tiders epos dödas och efterträtts av romanen, så skall kanske romanen dödas av journalistiken. Jag vet icke om det behöver så djupt beklagas, — den personliga dikten skall leva, icke oberörd, men djupare berörd därav.

Tor Hedberg.

Danmarks författare diskuterade nyligen in corpore det Gyldendalska priset åt J. Anker Larsen för »De vises sten». Därvid framgick att 125 manuskript insänts till prisnämnden. Intet av dessa motsvarade förlagets förväntningar, vilka, efter vad som sades, samlat sig på en god familjeroman à la Dickens.

En av rösterna i diskussionen förmodade att ingen dansk författare i nutiden var i stånd att skriva en god roman. Isynnerhet inte på beställning. Det lär förhålla sig på samma sätt även hos oss. Vilket ganska väl märktes vid den Åkerlundska pristävlingen härom året.

Det är nu ingenting att göra åt! Man får försöka slå sig fram även om grödan

Hur ställa sig våra skaldar till de stora tidsproblem, vilka stå som de viktigaste faktorerna vid ett bokslut med det nu gångna året? — så har Idun frågat några av våra diktare. Hämta de sina motiv ur dessa problems område eller hålla de sig inom gränsen av sin egen subjektiva känslö- och fantasivärld? Här följa två svar. De äro f. ö. så mycket mer givande som de representera olika generationer. Men såväl den äldre, Akademi-ledamoten, författaren och kritikern, som den yngre, vilken nyligen i sina "Svenska brev" sade en hel del salta saker om nutiden, har säkert med lika starkt och kritiskt intresse trängt in i frågan.

slår fel ibland. Trots konstgödning! Värre är det när omdömet vissnar bort, när man inte längre kan skilja goda och dåliga böcker åt. När man med Münchhausens gröna glas på näsan sätter i sig den torraste hyvelspån! Att den Åkerlundska areopagen lät sig väl smaka, det är känt. Danmarks författare menade nyss att Gyldendals domare hade lika god aptit.

Vad har nu det med Iduns fråga att göra? Jo, det är tämligen visst att de 125 romanerna behandlade alla slags ämnen. Nutidens författare låta ingalunda de stora problemen ligga i fred. De vises sten är ju därom det diffusa vittnesbördet. Och det är säkert att fantasidiktningen också

hade sina representanter. Liksom hos oss i vår litterära alstring.

Det rätta svaret är väl att alla ämnen, som tiderna igenom sysselsatt pennans män, även nu sysselsätta dem. Några bestämda kategorier kan inte framställas. Tvärtom, tidens kaos visar sig också här, i en mångstämmig kör. Det är individen kontra samhället och — i mindre mån — tvärtom, det är penningen och kärleken och religionen. Man kan ju säga att en mera verklighetstrogen anda präglar nutidsförfatteriet, att fantasien har det trångt. Man kan anmärka, att de halvt självbiografiska böckernas antal ökas och att de enkla vardagsödenas historia uppmärksammas. Men man skall akta sig för etikettsystemet.

Men kanske i alla fall att dikten om de större och mindre problemen står först. Jag tänker på Shakespere-ordet:

I härligt vanvett rullar skaldens öga och ser från sky till jord, från jord till sky; och allt som fantasien föder fram okända ting, förvandlar skaldens penna dem till gestalter; och åt luftigt intet ger han en jordisk boning och ett namn.

Den fantasidiktningen, som har lika mycket öga för himlens skyar som öra för jordens hjärta, har tagit sig en djup lur och väckes inte av basunstötar ur förlagens guldtrumpeter.

Men att problemen i dikten i alla fall inte synas så stora, det torde bero på att det är diktaren, som förlämnar problemen storhet, inte tvärtom.

Ivan Oljelund.

UNGDOMENS EGEN SIDA

HUSLIGA LENA. AV BIRGITTA LILLIEHÖÖK.

Detta är pappas och mammas Lena.
Hon är huslig för sju, vill jag mena.

En gång om året växterna böra
omplanteras. Besvärligt göra!

Men för att riktigt glädja mamma
griper hon verket an mesamma.

Svart som en gris är husliga Lena
både på klädning och armar och bena.

BARNENS SAGTÄVLAN LÖST

En mängd läsare av barnsidan hade sänt in sagor om prinsessan Sjäpagås före tävlingstidens slut. Här återges nu den saga, som vann första priset och som insänts av 10-åringen Margit Hedman, Ronneby. Illustrationerna äro likaledes av författarinnan, och i manuskriptet äro de skönt målade i olika färger.

Tröstepris i form av roliga böcker ha tilldelats: Gina Capomachi, 11 år, Vinterhyttan, Lövsta, Nyköping. Ingeborg Wallinaik, 10 år, Villa Stjärneborg, Hälsingborg. Maria Lindblad, Ekhamra, Södertälje, Anna-Lisa Engman, Västra gatan 10, Örebro, Ann-Stina Mattsson, Alstensvägen 93, Äppelvik, Lisa Rudmark, Örtofta, I. Åhslund, Norra Esplanaden 14, Växiö. Birgit Gustafsson, Rosenvik 36, Djurgården, Stockholm. Hildur Thorsson, Övre Husargatan 11, Göteborg, Asta Lindahl, Övre Ånggatan 175 c, Göteborg. Rune Lundh, Skolgatan 23, Ängelholm, Anna-Lisa Nyberg, Molkom, Anna-Lisa Kärrberg, Anneberg 27, Halmstad, Bo Westerlund, Sandgatan 30, Stockholm.

Prinsessan Sjäpagås.

DET VAR EN GÅNG EN PRINSESSA, som hette Rosamund. Hennes fader var gammal och grå. Hans skägg räckte ända ned till knäna. Men han var en god kung och alla hyste vördnad för honom. Rosamund hade ingen mor. Hon hade dött när prinsessan bara var ett litet barn. Prinsessan var den allra raraste lilla flicka man kunde tänka sig. Hon var vacker och älsklig som ingen annan.

I den stora skogen bodde en otäck och stygg häxa. Häxan tyckte att prinsessan borde vara elak och stygg i stället. Därför trollade hon fram en dryck, som skulle göra prinsessan rädd, dum och elak. En dag förvandlade hon sig till en vänlig gammal gumma, samt begav sig till slottet. Där sade hon till prinsessan att hon hade en underbar dryck, som hon borde köpa. Det gjorde också prinsessan. Sedan drack hon av drycken. Men knappt hade hon druckit en droppe, förän hon blev som förvandlad. Hon tordes ej göra någonting längre. Så förblev hon i många år. Folket kallade henne Sjäpa-Gås. Då skrattade häxan och sade: Sjäpa-Gås skall ej bliva snäll förrän en prins återkommer med jättens förtrollade blomma. Då bodde det en prins i grannlandet som hade fått reda på huru god och snäll Rosa-

"Häxan trollade fram en dryck, som gjorde prinsessan rädd, dum och elak." Denna illustration till den prisbelönta "Prinsessan Sjäpagås"-sagan har den lilla författarinnan själv ritat.

mund var. Nu ville han också hjälpa henne ifrån det onda hon hade fått. Prinsen begav sig också iväg till jättens berg. Han fick vandra länge innan han kom till jättens håla. Jätten var ute på jakt, men hans hustru lagade mat. Prinsen smög sig in i hålan och grep blomman. Sedan red han hem till prinsessan. Han klädde sig till en tiggare, som kom till slottet för att bedja om en allmosa. Där gav han Sjäpa-Gås blomman och så upphörde förtrollningen. Prinsessan blev åter snäll och duktig och prinsen talade om vem han var. Hon sade att prinsen hade utsatt sig för fara, därför borde han få sin belöning. Då sade kungen till prinsen: »Min son, tag du prinsessan.» Nu gifte de sig och sedan sade folket att prinsessan var prinsessan Sola-Gull och inte Sjäpa-Gås.

Huvudbry.

TILLÄGGSGÅTA.

Lock, rena, maka, råd, aska, tom, akt, alm, gas. Framför vart och ett av ovanstående ord tillsättes en bokstav, så att nya ord bildas. De nyinsatta bok-

stäverna skola, i given ordning, bilda namnet på ett musikinstrument.

ANAGRAM.

1. Vi — en resa till — i nästa månad.
2. Han — mycket för att anstalten skulle utvecklas — i samma riktning.
3. Efter vad jag erfarit är han ej mot utan — —
4. Kör — så skall jag — av paketet vid deras grind.
5. Det — att detta skall ha — inverkan på slutresultatet.

Strecken utbytas mot ord, som för var mening skola bestå av samma bokstäver. Vilka äro de utslutna orden?

SJU BOKTITLAR.

- "I fjärran land."
- "Esters äktenskap."
- "Sonade brott."
- "Trollska kvällar."
- "I svensk byggd."
- "Fallet Eke."

Här ovan stå sex boktitlar. Tag tre bredvid varandra stående bokstäver ur varje titel, utom ur den sista, där fyra bokstäver tagas. De uttagna sex grupperna skola, skrivna i följd utan omkastning, bilda titeln på en bok om pojkar och pojkäventyr.

SKAL OCH KÄRNA.

- Mat — hus.
- Slut — sam.
- Dag — het.
- Älv — gång.
- Flyg — ås.
- En — dom.
- Struts — skal.
- Sjö — and.

Vart streck utbytes mot ett enstavigt ord, som kan utgöra både slutstavelse till vänsterordet och begynnelsestavelse till högerordet. De insatta mellanordens begynnelsebokstäver skola bilda benämningen på ett slags förbindelseled.

Mormors födelsedag.

En liten vers, skriven av ett barnbarn till hennes mormor på dennas 70-årsdag.

En härlig eftersommardag,
då solen rund går opp,
jag vill säga henne, jag,
det är ej någon vanlig dag,
som möter hennes lopp.

Och därför må hon skina då
så äppelröd om kind,
och himlen lysa klar och blå,
och lärkan sina drillar slå
vid fläkt av västanvind.

Så skin, fru Sol, som aldrig förr
på himlen, där du står,
och stanna sen vid mormors dörr
och nig så djupt som aldrig förr!
Ty mormor fyller år.

BARNBARNET.

IDUNNS PORTRÄTTGALLERI

ANNA BERGSTRÖM-SIMONSSON.

Sånglärarinna, Stockholm. Innehar Litteris et artibus. Måka till dör. J. D. Simonsson.
70 år den 30 dec.

LAURA EHRENBORG.

F. Mellqvist. Norrköping. Måka till grosshandländen Helge Ehrenborg.

70 år den 31 dec.

EBBA SILFVERSWÄRD.

Fröken, Stockholm. F. Kasör i Allm. Brandförsäkringsverket.

65 år den 28 dec.

ANNA HÄGGBOM.

Fröken. Svenska Fattigvårdsförb. ledarinna av demonstrationskurser i barnavård.

60 år den 17 dec.

SIGRID HALLGREN.

Fröken, Hudiksvall. F. Operasångerska, sedan musikkärrarinna.

60 år den 28 dec.

BEDA SWENSSON.

Fröken, Uppsala. Förständerinnan vid Hospitalet där.

50 år den 28 dec.

SELMA SANDELS.

F. Sjölander. Stockholm. Änka efter slottsarkitekten H. G. Sandels.

50 år den 30 dec.

KÄRIN BODMAN-VRETBLAD.

Fru, Violinist, Stockholm. Måka till organisten Patrik Vretblad.

40 år den 29 dec.

ELIN M. JANSSON.

Fru, Göteborg. Ordf. i det nybildade "Göteborgs Idun", en sällskaplig förening av kulturellt intresserade kvinnor.

EBBA FAHLSTEDT.

Tandläkare. Stockholm.

50 år den 31 dec.

ALFHILD WIBORG †.

F. Röing. Mjöbäck. Änka efter veterinärläkaren S. A. Wiborg, Solberga.
* 1837, † den 6 dec.

ANNA ÖSTMAN †.

F. Kerfstedt. Riseberga. Änka efter kyrkoherden i Funbo, L. J. Östman.
* 1839, † den 4 dec.

HILDA GAGNER †.

F. Höök, Stockholm. Änka efter kaptenen vid Gottlands nationalbeväring, L. Gagner.
* 1840, † den 13 dec.

CLEMENTINE SWARTZ †.

F. Fehrström, Täby. F. bemärkt skådespelerska vid Kungl. Teatern. Änka efter skådespelaren Edvard Swartz.
* 1835, † den 13 dec.

MARIA MOLINDER †.

F. Wiegandt, Edane. Änka efter kyrkoherden i Brunskog, A. Em. Molinder.
* 1850, † den 2 dec.

BERTHA FRANKE †.

Stockholm. Änka efter grosshandlaren B. Franke, vars firma hon efter makens död innehade.
* 1850, † den 5 dec.

INGEBORG SCHULTZE †.

Fröken, Arboga. Pianolärarinna.

* 1872, † den 5 dec.

FERNANDINE LUNDGREN †.

Änka efter dr Aug. Lundgren, Ängelholm. Styr.-led. i Röda Korset, m. m.
† den 11 dec.

EMY CHRISTENSSON †.

Fröken, Postexpeditör. Karlskrona. Dotter till f. fängelse-dör. Per. Christensson.
* 1884, † den 10 dec.

KARIN DANIELSON †.

Dotter till fru Nanna Wal-lensteen. Måka till lektor H. Danielson, Borås. Ägnat sig åt journalistik.

* 1889, † den 12 dec.

NATIONERNAS GATA I DOCKVÄRLDEN

DEN INTERNATIONELLA ARISTOKRATIEN PÅ IDUNS JULFEST FÖR FATTIGA BARN.

Denna förtjusande Amagerkone är en present till Iduns dockinsamling från danska legationen.

Från Sardinien kommer denna dockdam i brunt dok. Italienska legationen står som ädel givare.

Denna blonda skönhet, sänd till Idun av franska legationen, är klädd i elsassiskans klädsamma dräkt.

Tyska legationen har skänkt denna söta Röd-luva, av Käthe Kruses omtyckta dockor.

Denna övermodiga herre med ett svall av ostyriga bruna lockar och sjögrön lek-dräkt samt skor i samma färg har belgiska legationen skänkt.

En dotter av Nippon i klarröd kimono, skänkt av japanska legationen.

Polska legationen har skickat denna vackra docka i polsk dräkt med blomsterkrans i håret.

Från norska fjällen kommer denna nätta docka, via norska legationen.

En ståtlig indian, skänkt av amerikanska legationen, och klädd i kulört fitt, med pilbåge i handen.

Detta bondpar från Estland, som estniska legationen förärat, ha konstnärligt broderade dräkter och silversmycken.

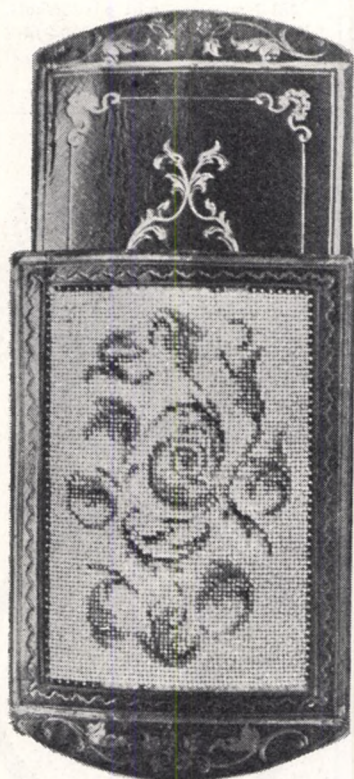
ÖMMA PRESENTER FÖRR I VÄRLDEN

Den mest förtjusande present som fästmän kunde ge sin fästman var ett miniatyrporträtt av henne själv och vice versa. Dessa två läckra miniatyrer från slutet av 1700-talet föreställa Henry König Königson och hans unga brud, som funno varandra i Dover. Porträtten äro ännu i släktens ägo.

"Förglöm ej Den som är din Wän" var en öm påminnelse, som fästmän bl. a. inbroderat på denna plånbok i skärt siden med blomrankor i olika färger. Den tillhör nu fru Thyra Grafström.

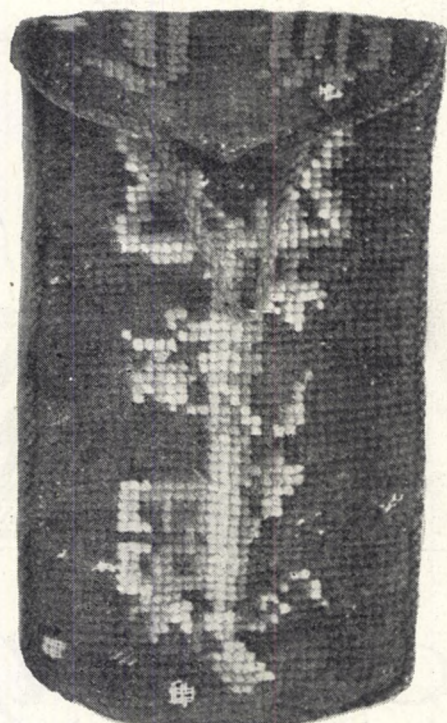

Cigarretui, broderat i olikfärgade glaspärlor. Denna för tiden ganska eleganta present från fästmo till fästman ingår också i fru Valborg Bäckströms oerhört rika samlingar.

DE PRESENTER SOM EN gång i tiden våra föräldrar såsom fästman och fästmo gävo varandra såsom insegel på den ljuva föreningen — vilken icke blev utan betydelse för vår egen ringa existens, eller hur? — frammana idel bilder av småborgerliga gemytliga idyller. Numera går fästmannen in till juveleraren och köper en pärlcollier eller en dyrbar ring som gåva åt sin utkorade, och hon å sin sida fastnar kanske för ett cigarretui av silver. Det är dyrbart, bekvämt och opersonligt. Men i forna tider voro fästmans- och fästmöpresenterna idel erinringar om ljuva dygder och huslig lycka. I månader före jul eller före den utkorades födelsedag satt den blida fästmo och broderade. Det kan hända hon sydde med korsstyggn först ett portnyckelsfodral åt den bli-

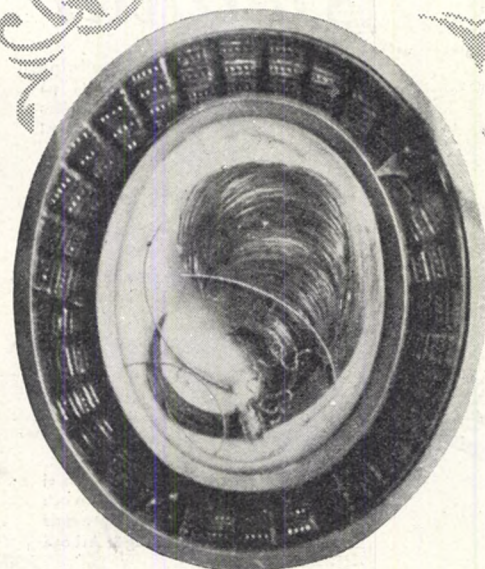
Ett strykjärn med av fästmannen snidat handtag var den symboliska gåva, en fästman i Dalarna förärade sin brud. Tillhör fru Valborg Bäckström.

En diskret antydan låg väl alltid i de portnyckelsfodral, som fästmän gärna broderade, i korsstyggn, till sin fästman, med nyckeln avbroderad på fodralets framsida. Denna gamla fästmanspresent äges av fru Thyra Grafström.

Mycken öm omsorg har fästmo lagt ner på denna markläda, som hon förärrat sin fästman. Både till locket på den stora asken och till locken på demånga småaskarna hade hon broderat med korsstyggn blommor, frukter och blad i många färger. Tillhör fru Valborg Bäckström.

På baksidan av sin skänk till fästmo hade Königson i tidens smak lätt infatta en sin hårlock, inom en inläggning av pärlor och guldsträngar.

Gahns Tvålar!

Det största urval tvålar finner Ni hos
GAHNS

Begär alltid en GAHNS TVÅL och välj sedan den sort som behagar Eder. Ni är då tillförsäkrad ett förstklassigt fabrikat

Vi nämna några sorter:

**Boroglycerintvål, Perubalsamtvål
Lanoiatvål, Borax Benzoëtvål
Lavendeltvål, Äkta Aseptintvål
och Borlanolintvål**

samt parfymade tvålar i alla odeurer

Guldmedalj vid Industriutställningen i Stockholm 1897

HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG
KUNGL. HOVLEVERANTÖR
UPSALA

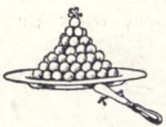
Reumatism

Kvalfulla reumatiska och andra smärtor få ögonblicklig lindring vid användning av några droppar av Sloan's Liniment. Det verkar som trollkraft — ingnidning obehörlig.

Fås på alla apotek.

Arboga margarin

Smakar

som smör. Arboga smörblandning »Mejerit» och Växt äro delikata på smörgåsbordet. Obs! Dessa kvaliteters goda, rena smak och delikata smörarom!

Bryner

som smör. Det är ett nöje att steka i Alfa-Ko och Växt, som bryna bättre än något annat margarin! Det stekta blir vackert brunt och doftar som stekt i smör.

Takar

som smör. Alfa-Ko till bakning kan ej nog värdesättas. Baka med Alfa-Ko och Ni får ett delikat bröd av läckert utseende och väl uppbakat. Till bakning är Arboga Alfa-Ko minst lika bra.

SOM SMÖR

vande maken och sedan som en erinran om att han icke alltför ofta borde löpa från den husliga sällheten ett par väldiga morgonstövlar. Bägge sakerna återfunnos på Iduns korsstygnutställning — men morgonstövlarna med sina korsstygnbroderier fingo minsann stå obegagnade ända till den dag som i dag är.

Broderade tofflor voro förstas omtyckta fästmöpresenter på långpipornas tid. Men de unga mamsellerna broderade också plånböcker eller virkade börsar för förvaring av de riksdalrar, som voro en ännu viktigare förutsättning än tofflorna för den husliga lyckans bestånd. De broderade västar, ja tänk, de gingo utan att oavbrutet svimma så långt i djärvhet att de åt sin tillkommande broderade brudgumsskjorta och brudgumshängslan i korsstygn.

I utbyte fick fästmön små sirliga ting, lämpliga för den blyga, svaga och fromma varelse som hon traditionellt var på 1840—50-talen. Hon fick en liten svampdos med en svamp att badda den lilla tinningen med, när hon av pur blygsamhet höll på att svimma i kyrkan eller anorstädes. Till den behagsjuka, som hennes kvinnliga själ tilläts att bestå sig med, vädjade den lilla luktfaskan, som hon skulle bära i sin redicyl, och den lilla silverdosan med väluktande lavendel i. Så fick hon kanske ett par broderade eller virkade halvvantar. Och med tanke på vad de små händerna i dessa halvvantar lämpligen borde omsluta skänkte henne den ömme fästmannen dels en stor, stor näsduk, sydd på moll, och dels en broderad pärm till psalmbok. Det bokmärke på utfransat band, broderat eller med en tavla påklitrad, som hon också fick med tanke på psalmboken, smög kanske den sköna rent av in i en liten diktebok, som förtalte henne om den ömma låga, hon icke fick visa för öppet.

Bland allmogen voro fästmans- och fästmö-gåvorna av mera praktiskt slag. De unga männen snidade sitt fästemannsskrin med skicklighet och omsorg, och den flickan som tog mot ett sådant skrin hon hade redan till hälften sagt sitt ja. Det strykjärn med av fästmannen snidat handtag som återges bland våra bilder hade ju också sin praktiska innebörd, egentligen mer tilltalande än luktfaskan och svampdosan för bourgeoisens unga mamseller.

Nu fanns det ju också dyrbarare fästmans- och fästmöpresenter än dessa. Vanliga voro smycken, t. ex. en guldbrosch åt fästmön, vari hårlockar, tvinnade samman i en eller annan form, infattats. Bland våra bilder återges också ett par små alldeles förtjusande konstverk: miniatyrporträtt, som en fästman och fästmö någon gång i slutet av 1700-talet bytte. Miniaturerna finnas nu hos bankkamrer Ivar W. Stenhagen. De föreställa hans farmors far, sedermera grosshandlaren, skeppsredaren och amiralitetsrevisorn Henry König Königsson och hans

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

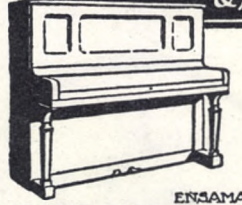
Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Plattsökande 25 öre. för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 | Kvartal 4: 75

STEINWAY & SONS

ENSAMAGENTUR:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN: 39.

Nu är rätta tiden att köpa Den fulländade Pianolampan

VILAR UNDER DET ÖVRE PIANOLOCKET
FJÄDER SOM SITTER INUTI
PIANOT.

Blankpolerad mässing
Svartoxiderad mässing
Brunoxiderad mässing

Värdefull present.

Kr. 17: 50 pr st. komplett med glödlampa.

Till landsorten mot postförskott.

Uppge volittalet och önskad färg.
Illustrerad broschyr sändes på begäran.

GEORG GRANSTRÖM
Stockholm Va. Tel. Vasa 27 67

KÖP

**TANGENS
GARDINER**

Oxygenol- Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker tänder och
tandkött.

Hemfärgen HÄRVAN

INREG. VARUMÄRKE

Jämna, vackra och veckfria bli Edra plagg med denna av alla förbrukare högt skattade hemfärg.

35 olika färger, ljusa och mörka.
Begär provkartor.

En påse å 35 öre
färgar 1/2 kg. gods.

Hos alla
handlande.

**A.W.HERDINS FÄRGVERK
FALUN.**

**PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER**

NEN:s

KAFFEGRÄDDE
är vad som fordras till ett gott kaffe

För återför-
säljare:

Telefoner:
70 41,
Norr 70 41

Med sula och klack

av Trelleborgs välkända fabrik är Ni bäst rustad. Ni går torr även på våta gator, och Ni halkar icke. Sulningen är billigare än vanlig lädersulning och lätt att göra. Håller 3 gånger så länge.

TRELLEBORGS GUMMISULOR
erhållas hos läder- och skohandlande.
TRELLEBORGS Gummifabriks A.-B.

PIANINON

av in- och utländska fabrik, billiga priser, förmånl. betaln.-villkor, garanti.

Lämnar sakkunniga råd och besvarar alla förfrågningar.

TORE ERIKSONS PIANOMAGASIN,
Norrländsg. 16, STOCKHOLM.

Yardley's
Äkta Lavendel Tvål

sammansatt av de mest utsökta oljor, förlämnar huden den mjukhet och ungdomliga friskhet som är första betingelsen för vacker hy och kvinnlig charm.

Varje tvål efterlämnar den friska doften av den äkta lavendelblomman, som kvarstannar på huden långt efter användandet.

Anspråksfulla damer uppskatta den.

Säljas i alla välsorterade affärer inom branschen.

Pris Kr. 1: 50.

YARDLEY & CO., LTD.,
LONDON, W. 1.

fästmö. Det ligger en hel liten romantisk historia bakom de små konstverken, romantisk särskilt för en tid då kommunikationerna voro helt andra än nu. Königs-son var ung officer på ett av Ostindiska kompaniets största fartyg. Fartyget kom att ligga i Dover för reparation, och här träffade den unge mannen en ung flicka, Elisabeth Coller, som vann hans hjärta. Så stod bröllopet, fast han var bara 21 år och hon 17. Miniaturen av honom har sedermera restaurerats av den kända miniaturmålaren Willy Brandt.

E. TH.

Vad året gett kvinnorna.

(Forts. fr. sid. 1241.)
gått därhän. »Tag bort elektriciteten, gasen och andra mannens uppfinningar, som underlättat det husliga arbetet», sade jag, »ty det är just ert sätt att ordna det bekvämt för henne, som hjälpt henne att komma ut i förvärvsarbetet. Det gjorde faktiskt intryck på dem och många av dem erkände efteråt, att mitt resonemang var logiskt.

Det kan också fastslås, att kvinnan som kontorskraft blivit alltmera uppskattad. För inte så länge sedan tog man kvinnan mest bara för att hon var billig; nu kan hon på vissa platser fordra samma lön som mannen, och har ändå företräde. De vissa platserna äro maskinskriverskans och korrespondens. I förra fallet är det raskhet och snabb uppfattning som gör henne eftersökt — ofta är hon här ett strå vassare än mannen — i det andra brist på företagsamhet... D. v. s., en affärsman känner ofta mera lust att ta en kvinnlig korrespondent än en manlig emedan han då löper mindre risk att få sina affärsförbindelser, som det är oundvikligt, att en korrespondent får inblick i, annekterade och använda i ett konkurrentföretag. Det händer ju nämligen ännu så länge mera sällan, att en kvinnlig kontorist börjar egen firma.

Även för kassörskorna ligger vägen ljus. De ha gott namn om sig, när det gäller redlighet, och stor noggrannhet i handskandet med siffror. Detta till trots, ha de dock ännu ej lyckats nå upp till de manliga lönenivå. Låt oss hoppas, att år 1924 ger dem ett gott handtag, i strävan mot bättre villkor!

Men så ha vi tavlans dystra skuggparti: det »vanliga» kontorsarbetet. Flickor som inte skaffat sig någon specialutbildning, som nödtorvtigt kunna föra böcker och skriva fakturor, och inte ha den minsta lust att lära sig något mera. En sådan tar man fortfarande för att hon är billigare än mannen, och så får hon gå med samma lön år efter år.

Nu beror det på kontorskvinnan själv, hur fort och hur lätt hon skall kunna ytterligare jämna sin väg. Vad hon först och främst måste lära sig när hon träder in i yrket är, att hon träder in i en kår. Det har mannen lärt sig, och det är hans styrka. »Men jag tror», slutar fröken Lindblom, »att Kontoristkongressen i Göteborg i somras gjorde god nytta. Den stärkte känslan av samhörighet. Vi ha vidare haft ovanligt stor anslutning till vår förening i år. Som en fördel för de kvinnliga kontoristerna kan väl också räknas, att Kontorens Platsförmedling i år fått sin första kvinnliga ledare.»

Textilkonsten blir rikare och hemmen vackrare.

Fru Thyra Grafström ser med belåtenhet på den svenska kvinnliga textilkonstens erövringar under det gångna året — erövringar till vilka hon inom parentes sagt själv på det kraftigaste bidragit.

19 IDUN 24

DAMERNAS EGEN TIDNING.

IDUNS JULNUMMER

kommer varje år som en omtyckt julklapp till prenumeranterna. För att än mer höja värdet av Idun få de ytterligare tre stora extranummer:

IDUNS VÅRNUMMER

IDUNS SOMMARNUMMER

IDUNS HÖSTNUMMER

i Mars, Juni och Sept.

alla rikt illustrerade och med bidrag av våra mest framstående författare och konstnärer.

PRENUMERERA!

Detta vackra, vita, isländska fårskinn

sälja vi för endast kr. 10:—, Brun, svart, gula och röda till kr. 17:—
Obs! Storlek c:a 60x120 cm.

Skinnen äro långhåriga, c:a 15 cm. Verkligt rena, eleganta, lämpliga till barnvagnar, korgstolar och skrivbordsmattor.

BILFÄLLAR tillverkas av isländska samt svenska fårskinn. Infordra offert! Uppgiv storlek och färg.

Mot postförskott eller förut insänd likvid. Full utbytesrätt medges.

A.-B. Thure Andersson

Örebro

Tel. 2076

Köp

»Extra-Askén»

Väg. 400 grm.

Kronor 3:25 pr ask

Delikataste Choklad

PERCY F. LUCK & Co.

CEREBOS-SALT

ETT läckert bord är ofullständigt om småsakerna ej äro rätt arrangerade. Låt saltet blifva Cerebos Salt. Dess finkornighet och garanterade renhet sätta piff på Edra mål som Ni ägnat så mycket omtanke.

Håller sig torrt i alla klimat.

Min Moster.

är ett förståndigt fruntimmer. Hon röker inte, snusar inte, och blir arg om man bjuder på "snask". Men PIX äter hon gärna. Och tur är det. Annars skulle hon vara hest jämt — så mycket som hon pratar. Alltså, gör som hon:

KÖP PIX!

HUSHÅLLSBÖCKERNA

"E r k" "S. & C:o"

Pris 4: — kr.

Pris 2: — kr.

Finns hos alla Bok- & Pappershandlare samt
FRANS SVANSTRÖM & C:o
PAPPERSHANDELS A.B. - STOCKHOLM

Använd alltid

Möllers Hydroxylfria Fiskleverolja

Ett utmärkt stärkande medel, som tillför kroppen de erforderliga

Vitaminerna

i rikt mått varvid krafterna hastigt stärkas.

Till salu på apoteken samt hos färg- och kemikaliehandlare. Nedsatt pris Kr. 1:80.

Mustads recept N:o 2.

Leverpastej

enligt nedanstående recept är en både billig och god smörgåsmat.

½ kalvlever	1 hg. "Mustads Solo-Grädd"
1 msk. salt	3 rödlökar
1½ dl. gräddmjölk	2 tsk. ansjovissaft
3 msk. mjöl	¼ tsk. vitpeppar.
4 ägg	

Levera males 4 ggr och blandas med mjölet och kryddorna. Äggen och mjölken uppvispas och tillsättes litet i sänder. Löken skalas, skäres och kokas i margarinet 15 min., varefter löken fränsilas, och margarinet tillsättes. Arbetas ½ tim. Hålles i väl smord form, som överbindes med smort papper. Gräddas i ugn i vattenbad 1 tim. Vill man hava färren finare passeras den.

Klipp ur och samla Mustads receptannonser! De införs varje vecka.

Praktisk hushållning

är det att bruka Mustads Solo-Grädd och Bästa-Växt. Det är lika bra men billigare än smöret och användes med samma fördel vid all matlagning.

Det stänker icke och bränner icke fast vid pannan, utan skummar och bryner som smör

Krantz

Det visar sig, säger hon, att vår textilkonst kan mer och mer fylla vilka mått som helst. Särskilt ha vävnaderna slagit igenom. Göteborgsutställningen gav en vacker uppvisning och ett mäktigt handtag. Och när nu nyligen alster från svenska textilaffärer på särskild inbjudan utställes i London, väckte de där en enhällig och stor beundran.

Andra sidan av saken är att vår svenska hemkultur förbättrats och förädlats och det så påtagligt, att man gött kan säga att en än mer förfinad smak, en än större skicklighet i att med enkla medel åstadkomma ett vackert hem också är vad året gett den svenska kvinnan — eller kvinnan gett året, om man hellre så vill.

Damernas diskussionsklubb.

Var går självuppfoffringens gräns?

Signaturen "S" påpekar, att — — — —

"om t. ex. hustrun för barnens skull, stannar hos mannen, trots att han icke fyller en makes och faders plikter, så är det också hustruns plikt att med all sin kraft söka leva med barnen så, att faderns brister icke blir det väsentliga och icke förstöra hemmet ytterligare genom att låta barnen få del av hustruns — kvinnans — grämselse, över det förelade äktenskapet".

Och slutligen skriver *Ebon*:

Självuppfoffring är att sätta sin egen vilja i skymundan för att låta en annans vilja ske. Den som älskar har lätt för självuppfoffring. När vi nu se mycken självuppfoffring i livet — och det se vi odisputabelt — så se vi också mycken kärlek. Men en kärlek kan vara snedvriden och då går självuppfoffringen över gränsen. Då blir dess verkan dålig och inte god. Ty självuppfoffringens ändamål är att göra gott åt den som vi älskar och som vi uppoffra oss för. Vi skola skapa kraft hos den vi älskar. Vi skola skapa kraft hos barnen med våra uppoffringar. Vår kraft skall gå in i dem och vår kärlek skall vara väg för denna. Vår kärlek skall vara stark och omutlig och inte blott ge kärlek, utan emottaga kärlek. Vi skola inte blott hjälpa våra barn och på allt sätt vara väg för dem, utan de skola lära sig, allt från tidiga barndomsår att hjälpa oss. Då växer både deras kärlek och deras kraft.

Och så till den där mannen, som *Tres* omtalar. Nu är en sak att säga allra först. Ett snedvuxet träd är svårt att råta upp. Det blir bara allt krokigare. Och ett från början krokigt träd bör man ej plantera i sin trädgård. Den man som uppförde sig så, som *Tres* omtalar hade nog innan sitt giftermål visat sig vara en svag karaktär. Hans karaktär skulle ha stötts. En kraftfull och viljestark och älskande kvinna kan detta. Tusen exempel har han sett därpå.

Och så ännu en sak. De goda kvinnorna skola upptaga kampen mot de dåliga. Det är inte alls omöjligt. Jag läste en gång en berättelse därom. Mannen var trött på hemlivets tjat om pengar. Ekonomin blev dålig. Hustrun började se gammal ut, kunde ej vårda sitt yttre. Bara slita i hemmet. Så blev mannen bekant med en kvinna som var vacker, glad och välklädd och med henne höll han till på restauranger. Till sist fick han en plats i en annan stad.

Nu började hustrun tänka på vad det var som dragit mannen från hemmet och vänt hans hjärta från hustrun. Hon studerade den där kvinnans yttre och såg skillnaden emellan sig och henne. Nu började hon vårda sitt utseende, sätta sig in i litteratur och politik. Och under tiden skrev hon vänliga brev till mannen. Till sist gick det så att mannen längtade efter sin hustru, sina barn och sitt vackra, lugna hem. Han vämjdes vid den andra kvinnan, som rest efter honom och han förstod att det bara var hans pengar hon ville åt, att gå på restauranger med honom. Så reste han hem återfann en fin välklädd, lugn och vänlig hustru. Men vissa ting dröjde det med när han kom hem. Ja, så till sist blev allt bra.

Comtessan och tofflorna.

(Forts. fr. sid. 1244.)

nit sig i oskuldens hemvist, i en paradisk andevärld, där man »glömmer det onda och minnes blott det goda». Det är må-

AD-FÖRENADE
PIANO & ORGELFABRIKEN
GÖTEBORGS

Bästa svenska instrument:
MALMSJÖ — BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN — GÄVLE ORGEL- & PIANOFABRIK.

Främjandens Ssymaskin

Singer 101
FULLÄNDAD ELEKTRISK SYMASKIN
MOTORN INBYGGD I ARMEN
STATIV OCH BORD HELT TRÄ - ELEGANT MÖBEL

PHOSPHATINE FALIÈRES

Bästa näringsmedel för barn. Blandas med mjölk till en smaklig o. stärkande välling. Utmärkt medel under avvänjningstiden o. uppväxtåren.

Finnes å alla apotek, i speceri- o. drogaffärer

GENERALAGENT:

JOHAN BRATTSTRÖM
STOCKHOLM

Riks 84098 A. T. Kungsh. 8292

kan Ni uppvärma 5 liter vatten eller värmning med överloppsarmen medelst kokspisen.
"MALCUS"
Begär ill. katalog. Sändes gratis.
A.B. MALCUS HOLMQUIST, Halmstad

Mellins Food

är en världsberömd, lättsmält kraftnäring för barn, ammande mödrar, konvalescenter och äldstigna samt för personer, som lida av mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek, speceri- & drogaffärer.

Begär provtub
från
Oljefabriks A.-B. UNION
MALMÖ

**DUNTÄCKEN
MADRASSER**

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Pjåderrenseri

Före instrumentinköp prova

Grotrian Steinweg

Huvudnederlag för Sverige:
HIRSCHS PIANOMAGASIN
(CEDERGREN & C:o)
Regeringsg. 26, Sthlm. Tel. 12194.

Eder själv
eller någon av Edra bekanta bör
Ni förära en flaska
Gouttes D'Aurore,
den äkta Franska kvalitetsparfy-
men med den vackerlukt förnäma
och diskreta doften. Sändes i fin-
fin presentförpackning mot post-
förskott av Kr. 8:75 från
Parfumerie Royale,
Vasagatan 42 -:- Stockholm
Lämplig julklapp!
Aberopa denna tidning.

Den mest lämpliga sängresår är

SPRINGMADRASSEN

Begär prislista.
SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Karlstad 1.

hända detta minne av ett svunnet Eden,
som återspeglar sig i barnens oskuld.
*

Ogärna ville hon lämna dem, som hon höll av. En dag i början av den sista sommaren, då Vivi var ensam i staden med sin morfar och sin sköterska, skulle hon åka ut i sin lilla vagn på Djurgården. Då hon sagt adjö, sade hon till jungfrun: »Nu moffa gråta», men han svarade, när det berättades för honom: »Inte ännu!»

Men till sist skulle dock Vivi återvända till sitt hemland. För sista gången ledade hon fram sin morfars tofflor och överlämnade dem med sitt förtjusande »As-sego».

Vid ett-tiden på natten stoppade den gamle herrn tofflorna i fickan och gick ned på Djurgårdsbron. Det var i slutet av juli. Månskaran — i avtagande — stod mitt över Djurgårdsbrunnsviken, som med sina dimmkantade stränder liknade en flod. Tavlan tedde sig halvt överklig, liksom hämtad från de vassbevuxna stränderna av någon dunkelt erinrad flod i ett svunnet Arkadien...

Här kastade den gamle herrn först den ena toffeln i vattnet och strax därefter »en annan».

Dagen därpå avreste den lilla med sina föräldrar och sin sköterska. »Hålla moffa i hand» var det sista hon sade. Mellan sina morföräldrar och klädd i en vit kappa vandrade så den späda verelsen genom Centralstationen till det kontinentaltåg, som skulle föra henne till sydligare länder och nya öden.

Liksom i förkänsla av skilsmässan var hon ledsen och orolig, något som hon gav uttryck åt genom ett bestämt ogillande av att färdas på tåg. Hon protesterade energiskt häremot, och med minnet av sina tidigare färder i barnvagnen förklarade hon sig vilja »åka egen vagn.»

Men det oundvikliga stod ej att ändra. Mor och dotter gråto i kapp. Tåget rullade i väg och till sist fick Vivi rätt: »Nu moffa gråta.»

Iduns pristävlan i n:r 52.

AG **OO** **NNNNNNNN**

*ddddd
ddddd
ddd*

NIKOLAUS II Nap **NN**

I varje brev med lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom det vanliga priset på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Pristävlan n:r 52".

Lösningen

på Iduns pristävlan i N:r 49 lyder: En sammanlutning mellan de kvinnliga idrottsförbunden planeras. De båda prisvinnarna Åke Julius Svensson, Fridhem, Lidköping, och Helena Bergergren, Näs bruk, (Dalarne), erhålla denna gång 25: 50 kr.

Börja det nya året

med den goda föresatsen att dagligen använda

F. Pauli's äkta

Liljemjolkcreme

Den skyddar huden mot köld och läker narighet och hudsprickor. Kan användas när som helst, då den icke efterlämnar fettglans. Tag som regel: En burk på toalettbordet och en tub i väskan.

Feniths namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: **"Extramärket Fenith"**
Växtmargarin: **"Feniths Extra Växt"**

äro marknadens förnämsta kvaliteter.

Etablerad 1847.

Allcock's
Inregistrerat handelsmärke: 25176

Plåster
EAGLE BRAND.
Världens Mest Betydande Utvärtes Läkemedel.

Smärtor i Ryggen.
Intet plåster kan jämföras med Allcock's. Förmår stärka klena ryggar mer än någonting annat.

Smärtor i Sidorna
lindras hastigt av Allcock's Plåster på samma gång som det stärker sidan och återställer energien.

Allcock's är ett ursprungligt och äkta poröst plåster. Det är ett Universalmedel, som säljes i alla apotek över hela den civiliserade världen. Kan påläggas varhåst smärtor finnas.

Skulle Ni vara i behov av ett piller,
TAG DA **Brandreth's Piller** (Est. 1752.)
UTAV Inregistrerat handelsmärke: 26622.
Vid förstoppning, gallsjuka, huvudvärk, svindel, dålig matsmältning, etc.
Försäljes hos alla Apotekare.
726 a ALLCOCK MANUFACTURING C:o., Birkenhead, England.

Fulkomligt vegetabiliska.

Bara två ting
för en fulländad
nagelvård!

Nagelbanden mjuka och jämna, naglarna polerade och blekröda.

Det är bara två saker att göra i stället för ett halft dussin för att få era naglar att se ut som om de voro behandlade av yrkesmässiga manicurer. I stället för en obehaglig blödande och farlig klippning skjuter Ni blott huden tillbaka försiktigt med en nagelpinne, doppad i Cutex, tvättar händerna, och den hårda torra kanten av död hud faller helt enkelt bort.

På bråkdelen av den tid klippningen och blödningen brukade ta kan Ni nu få det mjuka nagelband, som icke var möjligt, då Ni klippte det.

Det finns två poleringsmetoder, som bidra till en snabbare och lättare manicure. Cutex Cake Polish ger hastigt en skinande glans, som håller sig vid tvättningen. Om Ni till sist använder Cutex Liquid Polish, kommer Er manicure att vara dubbelt så länge. Den påsmetas hastigt, avtorkas ögonblickligen och ger den vackraste glans. Cutex Polish finns i stiftpasta och pulverform, om Ni föredrar detta.

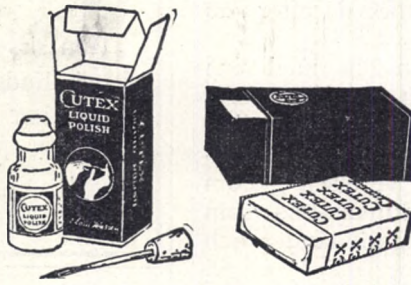
Cutex kan köpas i hela garnityr liksom varje artikel för sig i alla parlymaffärer, apotek och hos färg-handlarna.

CUTEX

Ensamförsäljare för Sverige, Norge och Danmark:

Madsen & Wivel,

Ostergade 26,
Köpenhamn K.

Oatine

VÄCK UPPMÄRKSAMHET, OCH LAT DEM BEUNDRAS EDER FÖR ERT VÄL-
VÄRDADA ANSIKTE,

och det kan Ni, om Ni dagligen använder OATINE-CREMEN. Lätt massage och avtorkning med detta enastående medel avlägsnar orenligheten, samt stimulerar, skyddar och gör huden mjuk.

OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 3:— och i stor burk med tredubbel innehåll å Kr. 6:—.
Håll endast tillgodo med OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar.

uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlek å Kr. 3:— och Kr. 6:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

**Oatine
SNOW**

THE OATINE COMPANY, Stockholm. Paris & London

OATINE En gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

I slott och i koja

användes numera
på grund av dess
oöverträffade kvalitet
endast

Pellerin's
margarin

Kungl. Hofleverantör.

BOKNYTT

Skåne, *Arsbok 1923*, har utkommit. En rad författare behandla förhållanden och företeelser i Skåne. Sålunda skriver professor Nilsson-Ehle om det skånska jordbruket, biskop Billing m. fl. om vår kyrkas ställning. Minnen av gångna tidens Skåne skildras av f. landshövding Dickson, professorskan Dea Forsberg m. fl. Även i övrigt ett rikt och litterärt gediget innehåll.

En bok om "*Svensk Rokoko*" har utgivits på Albert Bonniers förlag av *Oswald Kuslenstierna*. Boken, som är rikt illustrerad med reproduktioner av samtida porträtt och sedebilder, ger en god sammanfattning av den svenska rokokons uppkomst och utveckling samt av de karakteristiska uttryck den tagit sig i konsten och i umgängeslivet. Bostäder, kläddräkt, nöjesliv etc. behandlas utförligt och hela skildringen ger en synnerligen levande bild av detta intressanta tidevarv i den svenska kulturutvecklingen.

Två intressanta brevväxlingar hava nyligen utkommit på Albert Bonniers förlag. Den ena är "*Viktor Rydbergs*" brevväxling med sin trogne vän och gynnare redaktören för Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning S. A. Hedlund och dennes familj utgiven i urval av Emil Haverman. Brevet omfattar en tidrymd av över 40 år, ända från Rydbergs inträde i Handelstidningen till hans död år 1895. De giva en sällsynt vacker bild av den trofasta vänskap som förenade dessa män under hela livet.

Den andra brevsamlingen utgöres av den finländske skalden *Karl A. Tavaststjernas* "*Brev till Nixe*", hans kärleksbrev till sin blivande hustru, Gabrielle Tavaststjerna. Dessa brev spegla en ljus livssyn, en optimistisk tro på kärleken och det äktenskapliga samlivet som giver oss i viss mån en helt ny bild av den ensamme och svärmodige diktaren.

Erling Eidem. "*Han som var och som är*." Sveriges Kristliga Studentrörelses förlag. Kr. 2:75.

För mången ordets förkunnare och för ännu flera åhörare är detta ett ångslande problem: Är det den historiske Jesus eller den kristna församlingstrons förhållande Kristus, jag har att hålla mig till? Skall jag återgå till vad som kallas Jesu enkla evangelium och bortse från den spekulative och mystiske Paulus? Är Kristus något förflutet eller något närvarande?

Det är sådana frågor, som behandlas i denna lilla goda och vackra och starka bok.

Slutligen ha även på Diakonistyrerelsens förlag utkommit:

Wilh. Arbin. "*Fredrik Hammarsten*." Några minnesblad ur hans livshistoria. Med porträtt. 80 öre.

L. M. Engström. "*Missionen och vi*." 2 kr.

Erwin Gros. "*Gud är vår tillflykt*." 3:— kr.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Som svar på frågan n:r 88 i denna tidnings nummer 46 får jag härmed uppmana den person som rådfrågat sig om botemedel mot kylld röd näsa, och som säger sig sett ett par damer som förut lidit av detta, men nu senaste vintern varit fullkomligt befriade därifrån, låta all falsk blygsamhet eller finkänslighet fara och sätta sig i förbindelse med omskrivna damer, för att av dem få höra huru och av vem de blivit behandlade och botade från detta onda, ty jag anser att den eller

BECHSTEIN
FLYGLAR PIANINON
HOFFMANN'S
MALMSKILLNADSG. 25 B

En promenad

i den klara höstluften skapar röda rosor på kinderna; men höst vinden är ofta bitande nog och kindernas rosor äro av godo endast, om de blomstrat på en hy, som kan motstå väderlekens ogynnsamma verkningar. Använd alltid Yema-tvälen och Eder hy får utan särskilda åtgärder dock den bästa vård och motstår alla attacker av väder och vind. Säljes överallt å 1 kr. I parti från

A.-B. A. P. Sjöbergs Fabriker,
Malmö

Nederlag i Stockholm, Tel. Norr 263 74
Göteborg, Hålsingborg, Tel. 1611.

Yema

Varje ask innehåller skönhets

EN INHIBERAD LUNCH

ersättes allra lämpligast av ett par Jamaica-bananer, skriver den kända författarinnan på hushållsområdet fru Ida Högstedt. För direkt hushållsbruk knyter sig huvudintresset till efterätter och allehanda desserter. Här skapas snyggt nyheter än i form av tårter och bakelser eller annat bakverk, än i skepnad av kalla och varma puddingar, chartrouser, geleér, glacé, fromage och en oändlighet av andra goda saker, där bananen antingen bildar huvudingrediensen eller utgör en värdefull tillsats. För att inte påminna om de nu så populära fruktsalladerna.

STALRESARMADRASSEN IDEAL
Hygienisk — Billig — Hållbar
Prislista gratis och franco.
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780 Karlstad Tel. 780
Obs! Våra madrasser äro ugnslackerade.

I varje hem bör IDUN finnas 1924!

ELFSTRÖMS
SVAVEL
TJÄRTVÅL

ELFSTRÖMS SVAVEL-TJÄRTVÅL N°1

är icke en tjärtvål av
den svarta, obehag-
liga typen. Tjäran
och svavlet ingå i
förädlad form, men
med bibehållande av
hela sin bepröva de
förmåga att försköna
en dålig hy och be-
vara den friska, ung-
domliga huden. // // //
Det är en tvål just för Er.

Säljes överallt
å 1 kr.

ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK
GEFLE

Rena porer-hudens hälsa.

de som äro nog lyckliga att ha bli-
vit befriade från detta plågsamma
onda äro skyldiga att låta detta
komma till allmänhetens känne-
dom, då så många lida svårt där-
av. Som jag själv plågas av frost
i kinder och näsa skulle jag i mitt
hjärta välsigna den som kunde
hjälpa mig.

Om någon av omskrivna damer
vill tillskriva mig direkt finnes
min adress å tidningen Iduns ex-
pedition.

Djupt olycklig.

Svar till "Löshår". Med anled-
ning av Er förfrågan i Idun, vill
jag meddela att benämningen
"hästmanfett" är ett av de många
namnen på skirat svinister. Vi
lämna alltid på apoteken svinister,
när hästmanfett begäres. Begär
på närmaste apotek *hårpomada*, så
får Ni ett utmärkt hårmedel i vil-
ket ingår bland annat hästman-
fett = svinister. Står gärna till
tjänst med upplysningar. Idun har
min adress.

Apotekare.

Svar till Anne Marie 35. Ny-
ligen återkommen från Italien re-
kommenderar jag: Meran Hotell o.
familjepension, Finstermünz; en-
kelt men gott; tillräcklig kost;
pris med skatt o. d. 40 lire pr
dag; soliga balkonger o. vistol.
Finare är Sanatorium Stefanie;
pris c:a 50 lire; franskt kök.
Svenskar bo även mycket på Park
Hôtel; pris 50 lire; fint och bra.
Gott klimat — bättre än i Syd-
italien i januari. I Rom: Hôtel
Windsor, Via Veneto; pris 65
lire pr dag utom skatt; fint och
gott. I Sorrento: Hôtel Vittoria.
("Pensioner" dåliga.)

Fru Ester.

P. S. Tag aldrig resekedativ
för Italien utan medför svenska
sedlar i smärre valörer, helst —
förutom 100-kr. — 5 å 10 kr. och
växla, då kursen är omkr. 16 å
16,50 kr. pr 100 lire. (Bra kurs
i Merans Sparkassa.)

Svar till En som vill trotsa ödet.
Håll bara modet uppe, så kan

allt, trots allt, bli bra. Er man
kan bli frisk. Själva sjukdomen
kan bli hans räddning, hur under-
ligt det än låter. Vid ett sjuk-
domstillfälle kan människan lik-
som gå in i sig själv, se sig själv
och sina fel samt föresätta sig
att göra bättring. Ja, få krafter,
själskrafter, till att göra bättring.
Om sinnessjukdomen är en följd
av alkoholmissbruket, så kan den-
na sinnessjukdom helt och fullt
gå tillbaka, när bruket av alkohol
upphör. Håll bara modet uppe,
det är huvudsaken. Har Ni en
vuxen son, så har Ni ju en stor
ljusglimt i livet. Jag vet en fru,
med två söner. Hon försörjde
både sig och sonerna med spin-
ning och inackordering. Även
hennes man var det tråkigt med.
Jag vet en annan man, som det
också var tråkigt med. Men han
hade till fru den mest duktiga,
praktiska, lugna och självuppoff-
rande kvinna, som väl funnits i
världen. Hon arbetade oförtrutet
och fick mannen till att ingå i
godtemplarorden, där hon först in-
gick själv. I orden kom han snart
att intaga en framskjuten ställning
och han blev en utmärkt bra män-
niska, som skapade sig en stor för-
mogenhet. Jag skulle vilja föreslå
er att ta barn i inackordering,
eller ungdom, så att ert hem blev
ljust och glatt och trevligt. Barn
ha en stor förmåga att skapa ljus,
glädje och frid omkring sig. Barn
äro som ånglar som liksom skyd-
da människor och även hålla hene
på det rättas väg. Det var en
gång en fru, välsituerad, men
apatisk för allt. Hon ville inte
företaga sig något, bara läg och
slöade. Mannen var förtvivlad.
Han vände sig till en präst, känd
för sin välgörenhet och förstälse
av mycket. Prästen, numera död,
sade: "Hon skall ha ett barn att
sköta. Det blir hennes räddning."
Och prästen som kände alla fati-
giga, hade reda på ett litet barn,
en svarthårig liten flicka, som

varken hade huld eller skydd.
Denna lilla flicka tog han med
sig in i rummet, där den sjuka,
man kan ju säga själssjuka, frun
låg i sin säng. "Här är en liten
flicka, som behöver vård och nu
skall ni stiga upp och vårda hene
och själv bli frisk och duktig,
så att ni kan sköta ert hem och
göra det ljusst och glatt för er
man", sade prästen. Och det blev
precis så som prästen hade sagt.
Därför ser Ni, kära okända, att
ingenting är omöjligt. Det mest
underbara kan ske. Men då måste
man ha en fast vilja. Då kan
man inverka på en människa.
Det är snällt och rart av er att
inte geva allt förlorat. När man
vill hjälpa andra, hjälper man
ofta sig själv på samma gång.
Och då kan under tiden så myc-
ken yttre hjälp tillkomma. Oana-
de handlinger kunna tillstöta, som
hjälpa till att göra allt bra. Där-
för: bara håll ut. Tag det närm-
ast liggande arbetet, det som är
mest tillgängligt för en, antingen
det är inackorderingar eller nå-
got annat. Bara tro: det bästa är
sker. Det bästa, det underbara,
sker mycket oftare än pessimis-
terna tro. Därför skola vi be-
hålla vår ljusa livssyn. Att tro
det värsta är ibland svårare och
mera fördärvbringande, än det
värsta som sker. Ty det mänsk-
ligt sett värsta kan ibland på ett
underbart sätt, som endast Guds
ångrar känna till, s. a. s. neutra-
liseras, göras om intet, som om det
inte hade skett. Ett exempel ur
livet. En liten flicka låg i ett
öppet fönster på andra våningen
och vinkade välkommen till sin
fader. Trots att modern stod i
närheten föll flickan ut genom
fönstret. Om en liten stund kom
fadern glatt upp för trappan, in
i rummet — med den friska och
leende flickan på armen. Guds
ångrar hade bevarat henne. Men
den stackars modern hade på
fläcken blivit vansinnig, emedan

hon trodde det värsta. Hon var
säkert ingen optimist, utan en
pessimist. Och det är sorgligt.
Sorgligare än allt det sorgliga
händer. Ty i allt det som hän-
der, finns *alltid* ljusstrålar. Blott
vi människor ha tillräckligt lugn
och besinnning för att kunna se
det. Mätte snart sådana ljus-
strålar upplysa er väg och leda
det till ert bästa.

Ebon.

Svar till "Olycklig" i nr 48. Ni
skulle, helt säkert snart bli
"pigg och glad" igen om Ni be-
gagnade Eder av självsuggestion.
Köp Coués lilla bok: Hur jag vin-
ner herravälde över mig själv ge-
nom medveten autosuggestion.
Pris 2: 25.

*En som tar autosuggestion för
mycket svår sjukdom.*

*Svar till "Olycklig" i nr 47 av
Idun.* Bemärkt Eder fråga i Idun
nr 47. Ni bör givetvis rådfråga
en läkare och ville jag då råda
Eder att med förtroende vända
Eder till doktor Karl Kallenberg,
Strandvägen 39, Stockholm, som
hjälpit många lidande människor
till hälsa.

En deltagande.

*Svar till "Lidande Prenume-
rant."* Emedan jag haft samma
lidande, som Ni, men blivit botad
(ej för tillfället utan, som jag
hoppas, för alltid) råder jag Er
att skaffa Kuhneböckerna och be-
handla Er själv efter dem hema-
ma. Så har jag gjort. Kasta alla
pulver i brasan eller bär dem till-
baka till apoteket med tack för
länet! Allt därom får Ni läsa
om i böckerna, som äro: L. Kuh-
ne: "Den nya läkarevetenskapen",
Hj. Sellén: "Om Kuhnes diet-
och badkur".

Genom att insända fotografi och
sjukdomsbeskrivning kan Ni få
ordination från Kuhneanstalten,
Leipzig, Flossplatz 23.

Tillönskande Eder lika god
framgång med kuren, som jag
haft.

A. M.

Skulle vara intressant få höra
av Eder framdeles.

D. S.

FRÅGOR.

Ulla frågar om någon för 25
kronor vill efter egna idéer teck-
na en Exlibris för henne.

Jag känner en tysk konstnär
som utfört flera mycket goda Ex-
libris och som jag kan rekomm-
endera. Om jag alltså kan vara
till någon tjänst ber jag Ulla ta
min adress i anspråk.

Svar till Emmy Ueberschär,
Brahegatan 24, 4 tr. t. h., Stock-
holm.

Det finns en liten vacker bit,
som jag tror börjar så här: "Ej
i granna färger liljan prålar" —
och slutar "den ej dömer blir ej
heller dömd". Var kan jag få
reda på det poemet? *Irma.*

Skall jag försöka? Skulle nå-
gon varmhjärtad, bildad och klok
kvinna ibland Iduns läsekrets vil-
ja hjälpa mig genom ett gott råd.

Jag är 32 år gammal. Som va-
rande enda barnet har jag fått en
god och mångsidig uppfostran.
Är berest och språkkunnig. Är ej
alldeles utan förmögenhet, men
har likväl för att hava en be-
stämd sysselsättning tagit plats på
en bank, där nu är sedan 3 år
tillbaka. — Har i yngre år haft
flera giftermålsanbud, som jag
dock tyvärr avböjde, enär jag ej
hyste några varmare känslor för
föremålen i fråga och min då
alltför idealistiska syn på livet
förbjöd mig att gifta mig utan
kärlek. Nu däremot, sedan jag
kommit på överblivna kartan och
ser alla väninnor i deras resp.
hem omgivna av små söta barn
och i säkert skydd och ofta får
höra ett medlidsamt ord för mitt
frökenstånd, ångrar jag djupt
mitt ungdomligt dåraktiga och så
föga världskloka forna handlings-
sätt och skulle giva bra mycket
för att äga ett hem och en make.
Och som jag ej har den minsta
utsikt att t. ex. på bjudningar
göra bekantskap med någon
lämplig äktenskapskandidat, enär
jag numera för ett ganska till-

ger utsökt glans!

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör återopas.

Storkyrkobrinken 11 - Stockholm

Läs

SYDSVENSKA DAGBLADET SNALLPOSTEN

Malmö.

Sydsveriges största och förnämsta
Nyhets- och Annonstidning

Varje bildad kvinna
läser Idun 1924!

bakdraget liv, och ej heller bland mina arbetskamrater kan hoppas därpå, undrar jag huruvida det visserligen föga sympatiska, men dock synbarligen ganska vanliga sättet att per annons söka finna en make vore tillräckligt. Jag känner mig nu så gränslöst ensam, att jag ej vill lämna något medel oöprovat innan jag är för gammal.

Oändligt tacksam för ett gott råd. Prenumerant 1922—23.

Jag är 50 år gammal och min man några år äldre. Vi hör till den bättre medelklassen och hava alltid varit välbärgade — tills nu då vi på borgen förlorat allt vad vi ägt. Vi hava två minderåriga barn och en vuxen dotter, som lämnar mig nästan hela sin lön, så att vi kunna livnära oss, nått och jämt. Av alkoholmissbruk har min man blivit slapp och slö och bryr sig nu om ingenting.

Kära läsarinna, finnes någon som kan och vill råda mig i min svåra belägenhet. Jag kan nästan allt som faller på en husmors lott i ett hem. Julen ter sig mörk för oss.

En nödställd förtvivlad mor.

LIVET OCH MÄNNISKORNA.

(Brottstycke ur svaret på ett frågobrev.)

Då jag ej sällan får liknande frågobrev som det antydda, gör jag här ur mitt svarbrev ett litet utdrag, till gagn och upplysning för eventuellt andra frågare. Av svaret förstås genast vad frågan gäller.

..Alltså, vi få inte leva för mycket i diktens eller fantasiens eller skriveriets värld — vi måste leva i den nyktra, verkliga världen. Vi måste fylla vårt livskall i det rent prosaiska. Det lägger liksom grundval i oss, lägger resonans, lägger mark under våra fötter. Hålla vi bara fötterna på marken, då kunna vi gärna lyfta blicken upp mot det blå...

Lär er att älska människorna, de allra minsta och enklaste... Lär känna det verkliga livet, just sådant som det är. Lär er älska det. Studera det. Träng in i det. Låt fantasien vara så länge. Den kommer ändå alltid av sig själv, till sina adepter, kommer stickandes i både tjänliga och otjänliga fall.

Men livet, livet, det verkliga livet, det glömmes många gånger av människornas barn, förbises som styvdottern, vilken ej ser så bra ut som de egna barnen...

Fantasien har dragit tusentals från det verkliga livet. Och det är synd.

Liv, liv, verkligt liv är för mer än allt fantasiens spel.

Den som älskar livet, får ljus i blicken, ljus och glans.

Den som älskar människorna får värme i hjärtat...

Liv och människor höra ihop. De levande, lidande människorna äro förmer än alla de diktade. De levande människorna hålla oss fast i livet. De diktade människorna draga oss ifrån livet, så att vi bli ljusskygga för livet, så vi finna allt mörkt och kallt och trängt. Och det är skada. Att få sin blick så förmörkad är lika illa, som när vår yttre blick träffas av sjukdom och ögat skadas.

Ebon.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Härmed får jag bedja någon av Iduns vänliga svarare råda mig, vart jag bör vända mig för att få köpa svart tyll för pärlbroderi, med vilket jag skulle kläda upp en svart klädning av tjockt siden, tyllen färdigt upp-ritad jämte pärlor för broderi. Vad skulle kostnaden ungefär bli?

Besök Stockholms elegantaste

FRISÉRSALONGER

Ad. för hygienisk behandling, Ansiktsmassage, Complexion, Clay m. m.

LUNDHOLMS FRISÉRSALONGER

Tel. N. 24045. Arsenalsgatan 2. Obs. I tr. hiss. Tel. N. 24045.

Den tvätterska,
som använder

KALMAR RISSTÄRKELSE

har alltid nöjda kunder.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 1028. Exp. till landsorten mot postförskott.

Lacking

En sann njutning bereda Eder Edra lackskor, om de behandlas med Lacking.

De gammaldags tabletterna och pulvren med salicylsyra passa kanske icke Eder organism. Försök mot reumatisk värk gikt, nervsmärtor o. dyl. Nevrosen, den nya smärtstillande pastillen av marmeladkonsistens. Den är lättare att taga samt mera såväl verksam som oskadlig.

FRÅGA OCH SVAR

Fråga: Kan Idun giva mig adress på någon linnefabrik, som säljer vackra mönster och goda kvalitéer i linnedukar och servietter, toliett samt kökshanddukar, till billiga priser. Jag skall gifta mig inom närmaste tiden och vore därför tacksam för omgående svar. Tora, Örebro.

Svar: Någon fabrik som säljer till privatpersoner lär icke finnas. Men tro vi oss giva Eder den bästa adressen om Ni tillskriver Aktiebolaget Sturemagasinet, 75 Stureplan, Stockholm. Där kan Ni finna förtjusande mönster i linnevaror i förening med stort urval och goda kvalitéer. (Annons) A. J.

Allas förtjusning!

Ni kommer alltid att tycka om mig — min smak är utsökt och jag är Eder bäste och säkraste vän, som lindrar hosta, heshet och katarr. Begär överallt, hos speccerister, konditorier och på Apotek

REGLISSE FLORENT

Pâte vanillee
" à la violette
Pastilles à la menthe
" à l'anis

alla i askar à 60 öre, väl värda sitt pris.

Lager hos:

JAMES LUNDGREN & Co, GÖTEBORG.

Shampoing-Pulver renar håret, borttager mjäll, styrker hårroten, befordrar hårväxten, dess användande är en verklig njutning.

Duktyger, handdukar Vita vävnader

till fabrikspriser.
Prover sändas till landsorten på begäran franko.

ALMEDAHL'S FÖRS.-MAGASIN
OBS. I 55 KUNGSGATAN 55. OBS. I GÖTEBORG

IDUN DAMERNAS EGEN.

HANS KUNGLIG HÖGHET
PRINS WILHELM
TEATERKRITIKER I IDUN

EN AV DE ADERTON
TOR HEDBERG
LITTERATURKRITIKER I

IDUN

1924

All världens händelser snabbast i Aftonbladet

Aftonbladet är sedan snart hundra år en påpasslig och vaken nyhetsspridare.

Förbindelserna med utlandets centralpunkter uppehålls genom pålitliga korrespondenter.

Tack vare intim kontakt med kulturens främste män är Aftonbladet ett av Sveriges ledande kulturorgan.

Och genom en energiskt arbetande reporterstab hålles läsaren å jour med inrikes dagshändelser.

Nyheter från när och fjärran meddelas alltid på ett intressant och lättläst sätt i Aftonbladet.

Bilder illustrera alla betydande tilldragelser hastigare än i någon annan svensk dagstidning.

Landets förnämsta pennor på olika områden skriva i det över hela landet spridda Aftonbladet.

Affärsliv, sjöfart och industri ha sitt tillförlitligaste organ i Aftonbladet.

Det politiska områdets förgrundsmän göra ofta viktiga uttalanden i Aftonbladet.

En lätt sak är det sålunda att konstatera varför Aftonbladet läses från Ystad till Haparanda.

Tänk på, när årsskiftet stundar, att Aftonbladet är ett angenämt sällskap året runt!

Aftonbladets prenumeranter erhålla även Brokiga Blad, som är den mest populära ungdomstidningen i Sverige.

Aftonbladet har hundraåriga traditioner att bevara, det har 100,000-tals läsare landet runt och skall alljämt hävda sin ställning som en värdare av kulturella värden, som nyhetsförkunnare, som den bästa vännen i alla svenska hem.

Prenumerationspris 1924:

Stockholms- eller Kvällsupplagan jämte Brokiga Blad:			
Helt år	Halvt år	Kvartal	Månad
36:— kr.	20:— kr.	10:— kr.	3:50 kr.

Nationalupplagan jämte Brokiga Blad och Lantmannabladet (endast postabonnemang):			
Helt år	Halvt år	Kvartal	Månad
15:— kr.	8:— kr.	4:25 kr.	1:50 kr.

Prenumeranterna å Nationalupplagan äro i likhet med Halvvecko-upplagans prenumeranter under vissa förutsättningar

försäkrade för 1,000:— kr.

vid dödsfall på grund av olycksfall.

Över 81,000:— kr. utbetalade under åren 1916—1923.

Nerkingar!

Kom ihåg att

Amerikes Allehandå

är Örebro stads och läns äldsta och mest kända tidning. Pigg och vaken, meddelar den snabbt sina läsare vad som händer och sker i hemorten och i hela vida världen. Modärn utstyrsel. 6—12-sidigt format. Rikhaltigt och värdefullt textinnehåll. Illustrationer till dagskrönikan. Ortens förnämsta annonsorgan.

Underlåt ej att snarast för 1924 prenumerera på

NERIKES ALLEHANDA!

Det är fastslaget att

Beckers Linoleumfernissa

gör mattorna outslitliga.

Säljes hos alla färghandlare.

Var får man köpa all material till pärlväska, som jag på lediga stunder ville sy själv och till vilket pris? Var köpa silke till en silkesjumper, vad skall man betala för en färdig sådan eller enbart silket och var finnas färdiga att köpa?
Tidsfördriv.

Svar: Sidenhusets fina svarta silkestyll till 9:75 pr m. passar nog bäst till broderi med pärlor, vilka även kunna köpas där.

Broderimönstren till tyllen och väskan kunna rekvideras pr post-försk genom Iduns handarb.-avd. om mått och adress insändes. — Jumperssilke kostar 5:— kr. hg. och finnes hos de flesta garn-handlare. Till en lång modern jumper åtgår minst 3 hg. — Färdiga jumpers finnes hos alla moderna damkonfektioner och variera i pris mellan 20—30—40 kr. — Angående handgjorda jumpers upplyser Iduns handarbetsavd. pr brev. HN.

Fråga: Vill bli lärare vid något institut för olyckligt lottade människor, exempelvis Blindinstitutet. Vad fordras här för? Var sker utbildningen? Utbildningstidens längd? Utsikter? Till vem bör man vända sig? Tacksam för svar är
Idunläsande ung man.

Svar: Vänd Eder till Föreståndaren vid Tomtebodas blindläro-utbildningsanstalt. E. E.

Fråga: 1) Fordringarna för utbildning till gymnastiklärarinna samt vilka möjligheter det finnes till plats på den banan? 2) Finnes någon skola, där kvinnor få utbildas till lärarinnor i manlig slöjd? Var finnes den? Fordringarna för inträde?
M. C. S.

Svar: 1) Ni bör genomgå något gymnastikinstitut i Sverige t. ex. Gymnastiska Centralinstitutet, Arvedsons gymnastiska institut, båda i Stockholm, eller Sydsvenska Gymnastik-Institutet i Lund. Begär prospekt direkt från dess institut. 2) Begär prospekt från Tekniska Skolan, Mästersamuelsgatan 44 i Stockholm. E. E.

Fråga: Kan man bli vanlig sjuksköterska, om man inte gått igenom elementarskola?
Anna-Lisa.

Svar: Ni kan komma in vid länslasarettan och även vid Akademiska Sjukhuset i Uppsala såsom elev, även om Ni endast genomgått folkskolekurs. E. E.

Fråga: Mor och dotter önska de få adress på någon god inackordering till hyggligt pris i Stockholm, helst Öster- eller Norrmalm, för några dagar på nyåret. Mor o. dotter.

Svar: Fagerströms pensionat, Riddaregatan 7; Zanders pensionat, Artilleriegatan 12; Belfrages pensionat och hotell, Brunkebergstorg 2; Hotell Imperial, Regeringsgatan 5 och Hotell Excelsior, Birger Jarlsgatan 35. E. E.

Fråga: Vilka personer dölgas bakom namnen i Strindbergs Svarta Fanor och Ola Hanssons Resan Hem?
Majken.

Svar: Vi anse det icke lämpligt att uppgiva namnen i dessa spalter. E. E.

Fråga: Vore tacksam för upplysning, hur man skall rengöra ljusgråa mockakängor. Har råkat komma med dem i regnväder och fått fula fläckar på av regn och gatsmuts. Har hört efter i flera skoaffärer men fått till svar, att det enda medlet är benzin. Resultatet blev bedröveligt. Fläckarna ha visserligen blivit litet blekare, men istället ha nya ljusa fläckar kommit till. Så nu äro kängorna både randiga och rutiga. Finnes det verkligen intet sätt att få dem snygga igen?
Sparsam självförsörjande.

Svar: Ett medel är att borsta upp luddet på kängorna medan de äro fuktiga med en stålborste. Fläckarna brukar då vara försvunna, när kängorna torkat. Ni kan

DEN NYA

omarbetade och koncentrerade upplagan av

NORDISK FAMILJEBOK

som nyligen börjat utkomma, har överallt erhållit de amplaste vitsord såsom ett synnerligen tillförlitligt, vetenskapligt noggrant, populärt avfattat, modernt redigerat och förstklassigt illustrerat uppslagsverk.

Här nedan några citat ur pressens enstämmigt lovordande uttalanden om första bandet av det nya verket:

Aftonbladet:

”Om fortsättningen håller vad början lovat, kommer denna encyklopedi att överträffa allt, vad vi i den vägen haft och ha, och stå sig gott i jämförelse med vilket annat utländskt verk som helst av denna art. Den är en hemmets, familjens gemensamma bok, som alla kunna fråga till råds, och där alla kunna få sitt vetande på snart sagt vilket kulturområde som helst utökat och fördjupat.”

Nya Dagligt Allehanda:

”Det är början till en i alla delar utmärkt encyklopedi, som härmed lägges i det svenska folkets händer. En bättre har knappast något land med våra resurser i detta nu.”

Stockholms-Tidningen:

”Det nu föreliggande första bandet motsvarar till fullo förväntningarna. Det utgör ett utmärkt arbete och allmänheten har alla skäl att skaffa sig denna förträffliga uppslagsbok.” — ”I fråga om illustrationerna lämnar det föreliggande bandet de föregående upplagorna, liksom också sina medtävlare långt bakom sig.”

Dagens Nyheter:

”Sakkunskapen är omdömesgillt och framgångsrikt engagerad på olika områden. Av verklig vikt i uppslagshänseende är den genomgående rika illustrationen av artiklarna. Den är vald med både fyndighet och kunnigt omdöme.”

Svenska Dagbladet:

”Det intressant och vederhäftigt, aktualitet och tillgänglighet, som Nordisk Familjebok alltid givit, detta intressant får man även här.” — ”Stort erkännande förtjänar illustrationsmaterialelet.”

Sydsvenska Dagbladet:

”— som helhet betraktat måste det utkomna bandet få anses innebära en utomordentligt lyckad start och båda väl för fortsättningen. Det är en heder för dess redaktion.” — **Helsidesporträtten** av C. A. Agardh, C. J. L. Almquist och H. C. Andersens verka i sitt raffinerade utförande som fulländade konstverk, och det illustrationsmaterial, som meddelas exempelvis under titeln ”Amerikas förenta stater”, skul-le förtjäna att prisbelönas i en fotografisk pristävling.”

NORDISK FAMILJEBOK

kommer att i sin helhet omfatta 20 band och beräknas utkomma under loppet av omkr. 8 år. Priset 20, 23 eller 25 kronor per band, beroende på bandets beskaffenhet. Första bandet erhålles nu genast. Bekväma betalningsvillkor. Rekvisition av verket kan ske antingen i närmaste bokhandel eller direkt från förlaget.

Aktiebolaget Familjeboken, Stockholm.

Illustr. provhäfte med uppgift på betalningsvillkor erhålles gratis på begäran; ifyll och insänd vidstående blankett till
A.-B. Familjeboken, Stockholm.

Härmed rekvideras illustr. provhäfte för Nordisk Familjeboks nya upplaga.
Namn
Titel eller yrke
Fullst. adress

Klena och sjuka

återvinner på snabbaste sätt hälsa i den välsignade

Högsolen och Högduften i Schweiz' Alperna.

Ideala läkekur i friluft och sol, storartad natur, alla slags omväxling, förströelser och sport. Skolor i solen för barn. Världens främsta sanatorier och kliniker för

Bröstsjukdomar, kirurg. (led-körtlar) **Tuberkulos**, blodbrist, rachitis, bronchitis, nervsj., astma m. fl.

AROSA (1800 m.). Sanatorium Altein, Überl. Dr. Amrein .. helpens. fr. 13 kr.	
" Arosa, " Dr. Jacobi " " 9 "	
" Herwig, " Dr. Herwig .. " " 9 "	
Waldsanatorium, " Dr. Römisch .. " " 13 "	
DAVOS (1560 m.). Sanatorium Guardaval, " Dr. Vogel (talar svenska) " " 11½ "	
Platzsanatorium, " Dr. Rochlitz .. " " 11½ "	
Sanatorium Turban, " Dr. Turban .. " " 13 "	
Tyska Sanatorium för bild. medelkl., Dr. Peters .. " " 5-7 "	
LEYSIN (1380 m.). Dr. Rolliers 32 kliniker för Heliotherapi " " 5-23 "	
Klinik Miremont för helioth. Dr. Rolliers m. led. .. " " 11½ "	
LOCARNO-ORSELINA (980 m. ö. h.) Kurhaus Victoria. Dr. Bodmer .. " " 9 "	
LUGANO (500 m.). Sanatorium Agra, Überl. Dr. Alexander " " 9 "	
MONTANA (1500 m.) Kurhaus-Sanat. Victoria, Überl. Dr. v. Muralt .. " " 9 "	
S:T MORITZ (1850 m.). Dr. Bernhards Klinik för Heliotherapi .. " " 11½ "	
OBS.! I de moderata priser ingår: rum, värme, ljus, 5-6 målt., läkarebehandl. I eget intresse begär prospekt (kostnadsfritt): Schweiz' offic. Turistcentral, Stockholm, Hamng. 5 B. Tel. 1491.	

Den bästa tidning

ni kan läsa under 1924 är

STOCKHOLMS-TIDNINGEN

som tack vare sina förstklassiga förbindelser snabbast ger eder senaste nytt från såväl hela Sverige som från utlandet. Dess innehåll i övrigt är städse av mest gedigna slag, vederhäftigt, upplysande, underhållande, omväxlande och trevligt.

Därför är också Stockholms-Tidningen Sveriges mest spridda dagliga tidning. Varje vecka gratis en stor, illustrerad söndagsbilaga, som allmänt erkännes vara den bästa i sitt slag.

PRENUMERATIONSPRIS:

Stockholmsupplagan:	
I huvud-	I lands-
staden:	orten:
Helt år 32.—	28.—
Halvt år 16.50	15.—
Kvartal 8.50	7.75
Månad 3.—	2.75
Landsortsupplagan:	
Helt år 11.—	Halvår 6.—
Kvartal 3.25	Månad 1.25

Det finnes nog med tidningar

som tillfredsställa behovet av nyheter, förströelseläsning, bilder o. s. v. —

Men lantbefolkningen bör hålla en tidning som **aldrig sviker** i det avgörande ögonblicket.

Och då är det endast **VÅRT LAND OCH FOLK** man kan lita på.

Prenumerera genast!

Prenumerera genast!

UPPRING

1646 eller
Norr 6147

och prenumerera på

IDUN 1924

Avgiften hämtas och Ni slipper allt besvär.

även köpa ett putsmedel, som heter Dressing, varmed man kan tvätta hela kängorna och så borsta dem medan de äro fuktiga med en stålborste. Medlet finns att köpa hos Salamander. E. E.

Fråga: Vore tacksam snarast möjligt få upplysningar om var professor Törngren, som behandlar ischias m. m. med saltinsprutningar, bor i Stockholm, och huruvida han har något särskilt sjukhem, där han mottager sina patienter och i så fall vad priset är där. E. E.

Svar: Doktor Conrad Törngren, som Ni tydligen menar, bor

Nybrogatan 14 A, 2 tr. Doktor Törngren har icke något särskilt sjukhem utan behandlar patienterna i sin bostad med en veckas uppehåll mellan behandlingarna. Priset på behandlingarna kunna vi icke uppgiva. E. E.

Fråga: 1) Hur stor är en kapstensänkas pension?

2) Hur stor blir skatten på en 200,000:— kronors vinst å prämiobl? På en 100,000:— kronors? Ung skånska.

Svar: 1) För närvarande är pensionen 800 kronor om året jämte dyrtidstillägg.

2) Skatten kunna vi icke exakt

uppgiva. Det beror på i vilken kommun personen i fråga bor. Troligen blir den cirka 15 à 20 % av vinsten. E. E.

Palmers "Eldbränder och gnistor", inbunden i rött band finnes till salu emot ett pris av 15 kr. + porto, meddelar en av våra läsare märket B-m, som frågade efter möjlighet att köpa boken i fråga. B-m torde tillskriva Emil Nerman, Karlskrona.

Stockholms Dagblad.

är tidningen för den, som vill ha nyhetsstoffet i tidsenlig behandling, som vill ha en personlig stil över sin tidning.

I varje hem bör IDUN finnas
1924!

PÄRMAR

i rött klotband
med guldtryck

1 9 2 3

finnas nu att tillgå hos hrr Bokhandlare, Tidningskontor eller direkt från

IDUN

Gratis medföljer titelblad jämte innehållsförteckning. Kronor 2:25 + porto 80 öre. Likvid i postanvisning eller mot postförskott.

IDUN'S EXPEDITION - - STOCKHOLM

LEDIGA PLATSER

TVÅ FLICKOR

önskas d. 10 jan. till bättre hem, såsom kokerska & barnhushåll (2 barn, 11 & 7 år). Egna rum. Endast flickor med goda hem och rekomm. samt fullt friska torde reflektera. Svar m. foto o. löneanspr. t. "Östra Skåne", Iduns exp. f. v. b.

Guvernans ev. Informator

sökes till landet i Värmland för vårterminen att undervisa 10-åriga flickor i II klass kurs. Svar med uppgift & referenser, löneanspråk m. m. till "Bestyrkt undervisningsvana" und. adr. S. Gumelius Annonshyrå, Stockholm f. v. b.

Ensamjungfru

eller bättre flicka får plats omkr. 1 jan. att under husmors överinseende sköta hushållet. Eget rum, goda villkor. Svar med foto och rekommendationer till Tandläkaren Fru Alva Pahlman-Peterson, Umeå.

Välrek. Barnsköterska

får god plats att sköta spädbarn. Svar till "Februari 1923", Nya Tidningskontoret, Uppsala.

Damer!

Finns det någon flicka 25—35 år, enkel och flärdfri med ädel och god karaktär, sund och frisk till kropp och själ, glatt sätt och trevligt utseende, samt något musikalisk och naturvän och som med ordning och praktisk sparsamhet vill och kan sköta ett litet enkelt men idealiskt unkarlshem får trevlig plats snarast.Utförligt svar med lägsta löneanspråk, foto samt referenser fordras och givas. Svar till "Affärsman", Iduns exp. f. v. b.

Befattningen

som instruktionsköterska och husmoder vid Karlskrona lasarett är ledig till ansökan. Denna bör vara inlämnad till Lasarettstyrelsen senast den 10 inst. jan. Löneförmånerna äro: lön 1,200 kronor pr år med trenne ålderstillägg å 150 kronor efter 3, 6 och 10 års tjänst, fri kost samt bostad (två rum) med uppvärmning, belysning och tvätt Semester under 30 dagar samt efter 6 års tjänst 45 dagar per år med konstant ersättning för under semesteren mistade natura förmåner. A den konstanta lönen utgår dyrtidstillägg efter samma grunder som för statens befattningshavare. Pensionsrätt kommer att sökas.

Vidare upplysningar lämnas av lasarettsläkaren.
Karlskrona den 10 dec. 1923.
LASARETTSDIREKTIONEN.

Gellivare Lasarett.

Till avd.-skötersketjänsten, en å manl. och en å kvinnl. avd., bliva lediga att tillträdas 1 inst. febr. Lön 1,000:— kr. om året med 3 ålderstillägg å 200:— kr. efter 3, 6 och 9 års tjänst. Dyrtidstillägg som för statens nyreglerade verk. Fritt vivre (1 rum med värme och lyse, tvätt och kost). Semester i 6 veckor. — Ansökningar före 15 inst. januari till

Lasarettsläkaren.

Vid Forshaga Förlösningshem

Spädbarnshem och Sköterskeskola,
Adr. Forshaga.
Börjar ny kurs i barnvård den 1 mars 1924. 15 elevplatser lediga. Prospekt sändes omgående mot porto.

I goda hem

finnas väl avlönade platser för exam. barnsköterskor, barn- och ensamjungfrur, husor, kokerskor och andra hembiträden.

Stockholms Stads Arbetsförmedling.
Regeringsgat. 107. Högbergsg. 37.
Expeditionstid 9—4, dag före helgdag stänges 2.

Obs! Betyg och rekommendationer bõra medhavas. Även tillfällig arbetskraft förmedlas. Avgiftsfritt för både husmodrar och tjänare.

PLATSSÖKANDE

Gihls Sjuksköterskebyrå,

Jungfrug. 31, Stockholm.

Ansk. såväl exam. sjuksköterskor som anspråkl. vårdarinnor och sjukskubbistramden. Obs! Andrad adr. och tel.-n:r. Rikstelefon 72075.

Såsom sällskapsdam och lektris

önskar 27-årig, elementarskolebildad, något musikalisk flicka plats i Stockholm eller dess närhet. Gärna hos äldre dam. Intresserad av sjukvård, handarbete o. sömnad. Goda referenser. Svar till "1 jan. 1924", Iduns exp. f. v. b.

Slöjdlärlarinna

önskar plats i affär, eller i familj som hjälp med handarbete, sömnad och vävning m. m. Svar till "Julen 1923", Iduns exp. f. v. b.

Enkel, bättre flicka

önskar plats i Stockholm 1 januari eller senare, att på egen hand sköta mindre hushåll eller vara husmor behjälplig. Ej familjemedlem. Svar t. "Eget rum 1924", Iduns exp. f. v. b.

Elementarbildad

något sjukvårdsk. flicka, som genomg. kurs i kläd- och linessöm, önskar på nyåret plats som hjälp åt sjukl. person. Deltager gärna i husl. göromål. Svar till "Intresserad", Iduns exp. f. v. b.

Kvinnlig gymnastikdirektör

med flera års praktik såväl i Sverige som utomlands (behärskar franska och tyska språken) önskar anställning på nyåret. Svar under sign. "S. G. S. 15" till Iduns exp. f. v. b.

Bildad Tysk, 35 år,

önskar plats i familj på landet att giva undervisning och läsa med barn, synn. i franska, engelska, tyska. Svar till "Blygsam", Iduns exp. f. v. b.

Språkkunnig 30-årig dam

önskar medfölja till Södern som hjälp och sällskap. Svar under sign. "Resvan", Iduns exp. f. v. b.

Som husföreståndarinna

söker 33-årig dam anställning. Kunnig i alla hushållsytsslor, i sömnad, all slags strykning, sjukvård etc. Kompetens och erfarenhet i att fullt självständigt sköta ett hem. Bästa ref. Svar till "Kunnig", Iduns exp. f. v. b.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

SKOLFL. får nästa term. god helinack. i bild. hem. Delat rum med eg. dotter. Piano. God tillsyn och omvårdnad. Sv. "Nedre Södermalm" Allm. Tidn. Kont., Stockholm.

SJU

dagar i veckan

läses en annons i

IDUN

Professor PATRIK HAGLUNDS
Gymnastik-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik
R. T. 75025. Stureg. 62, Sthlm. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbingar.

D:r A. Karsten

Medicinsk Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm
Behandling av
reumatiska åkommor.

**Ny kurs i
Massage och Sjukgymnastik
(24:de utbildningskursen) börjar
i medio av jan. Begär illustr.
prospekt.**

Göteborgs Gymnastiska Institut,
Östra Hamngatan 45, Göteborg I.

**Omkring 15 dec. flyttar
G. v. Sydows Sång- & Musikinstituts
huvudlokal
till Valhallavägen 132, 5 tr. Ö. 1012.**

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 15 sept.
Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

Furuhems Husmodersskola

Malen—Båstad

börjar ny kurs den 21 jan. (3—6 mån. kurser). Grundlig undervisning i såväl hushåll som slöjd. Ex. lärarinnor. Gott hemliv. Nutida komfort. Skolan har härligt läge vid västkusten. Begär prospekt. Sändes mot porto. Tel. 109 Båstad.

Karin Egnérs Linne- och Skjort- Sömnadsskola

Sibylleg. 36, Stockholm. Tel. 73530.
Kurserna börja åter 10 jan.

Örebro Husmodersskola

börjar nya kurser den 30 jan. och 1:a april 1924. Prospekt genom Fru Alf. Rystedt, Örebro.

Mot grått hår och mjäll.

Härmed meddelas att det utmärkta och så mycket efterfrågade härvattnet mot grått hår som förhindrar håravfall och fullständigt borttager mjäll och som i över 40 års tid förts i Fanny Gelins Parfyvmagasin, Malm-torsgatan 5, Sthlm, numera förs under adr. Firma Fanny Gelin, Norrviken. Riks- och Sthlmstel. Norrviken 214. Pris 6:— kr. + porto.

All slags finare linessöm,

märkning, hälsöm och handbroderi mottages.

HELWI KRONBERG,
Kungstengs. 22, I. V. 11532.

Grassendale, England.

Privat högskola för unga damer av god familj, vilka önska utbildning i engelska språket. Skolan är vackert belägen vid sjön med öppna lekplatser och tillfälle till sport såsom Tennis, Lacrosse, Ridning, Simning, Svensk Gymnastik etc. Vetenskaplig hushållsskola. Referenser nödvändiga.
Miss Lumby, Grassendale school, south-

Elsa Philips Husmodersskola, Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A),

börjar sin 32:dra kurs för bildade unga flickor den 28 jan. 1924. Undervisning i enklare och finare matlagning, bakning, konservering och inläggningar av bär, frukt, grönsaker och kött; vegetarisk matlagning, sjukmatlagning, uppköp, födoämneslära, hushållets ekonomi m. m. Ojika kurser. Examinerade lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnekurser i huslig ekonomi.
Prospekt, ref. och närmare upplysningar på begäran.
ELSA PHILIP, Stockholm. Tel. Öst. 13 10.

Bröderna Pahlmans Handelsinstitut

Statsunderstött handelsläroverk under statsinspektion.
43:e lasarett. Vårterminen börjar den 15 januari.

2 års Handelskurs, 1 års Handelskurs. I vissa ämnen terminskurser. Studentkurs. Bankkurs. Kurser i särskilda ämnen. Affärsteknisk utbildning. Prospekt på begäran. Anmälan dagligen.
Drottninggatan 71 C, Stockholm. R. t. 56 06, Norr 84. STYRELSEN.

Johanna Brunssons Vävskola.

KUNSG. 70, STOCKHOLM.

(Förest. Alma Jacobson.)

Vårterm. 15 jan.—15 juni.

Kurser för:

Utbildn. av vävlarinnor, Arbetsföreständerskor, Yrkesväverskor, Hemvävning. Praktiska vävkurser 15 jan.—15 juni
Teoretisk vävkurs 15 febr.—7 april
Mönsterritningskurs tisd. 7—9 e. m. 15 febr.—15 maj
Föreläsningskurs i textilhistoria, fred. 7—9 e. m. 15 febr.—15 maj
Telef. 133 63, Norr 437. (Närm. g. prospekt).

Strengnäs Husmodersskola.

Ny kurs 24 jan.—24 maj. Grundlig undervisning. Gott hem. Modern villa med badrum m. m. Prosp. och ref. mot porto gen. Fru M. Braune, Strängnäs.

Gunilla-Skolan, Uppsala

Grundad 1911. Gamla Torget 2. Telefon 370.

Husmoderskurser för bildade unga flickor börja den 24 januari 1924. Sykurser i linessöm, klädsöm och barnkläder börja den 1 februari. Prospekt och närmare upplysningar på begäran.

KARIN GERLE. ANNA SCHENSTRÖM.

Vävkurser

längre och kortare vid

Hemslöjds skolan

Några hushållselever emottages. Kurserna börja den 22 jan. Grundlig undervisning. Hemtrevnad. Høgt, vackert läge. Trevliga utflykter. Prospekt mot porto. Adress Insjön (Dalarna). Rikstel. 95.

Vid Hösterums Husmoders- och Handarbetskola

antagas elever från 15 jan. 1924. Prospekt och upplysningar mot porto till Fru Häradshövding af Ekenstam, SÖDERKÖPING.

Nobynäs Hushållsskola

Vårkurs från den 20 jan. till den 20 maj. Bildade flickor mottagas å Nobynäs Herrgård, belägen i vacker och frisk trakt. Grundlig undervisning i hushåll, vävning och övriga handarbeten. Gott och angenämt hem. Närmare meddelas av föreståndarinnan fru E. von Kothen, Nobynäs, Stjärneborg, Östra St. ban.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

- Arvika:** Arvika Nyheter.
- Avesta:** Avesta-Posten.
- Borlänge:** Borlänge Tidning.
- Borås:** Borås Tidning.
- Eksjö:** Eksjö-Tidningen.
- Engelholm:** Engelholms Tidning.
- Eskilstuna:** Eskilstuna-Kuriren.
- Falun:** Falu-Kuriren.
- Filipstad:** Filipstads Tidning.
- Gävle:** Gefle-Posten.
- Göteborg:** Göteborgs Dagblad.
- Halmstad:** Hallandsposten.
- Hedemora:** Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall:** Hudiksvalls-Tidningen.
- Hälsingborg:** Helsingborgs Dagblad.
- Härnösand:** Härnösands-Posten.
- Jönköping:** Småländs Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Katrineholm:** Katrineholms-Kuriren.
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Linköping:** Östgöten.
- Ludvika:** Ludvika Tidning.
- Luleå:** Norrbottens-Kuriren.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Mariestad:** Tidning för Skaraborgs län.
- Mora:** Mora Tidning.
- Norrköping:** Norrköpings Tidningar.
- Nässjö:** Nässjö-Tidningen.
- Piteå:** Norrbottens Allehanda.
- Skövde:** Skaraborgs Länns Annonssblad
- Sollefteå:** Sollefteå-Bladet.
- Strängnäs:** Strengnäs Tidning.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Säter:** Sätters Tidning.
- Söderhamn:** Söderhamns Tidning.
- Trelleborg:** Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla:** Bohuslänningen.
- Umeå:** Västerbottens-Kuriren.
- Uppsala:** Tidningen Uppsala.
- Visby:** Gotlänningen.
- Västervik:** Västerviks-Tidningen.
- Västerås:** Westmanlands Allehanda.
- Växjö:** Nya Växjöbladet.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Östersund:** Östersunds-Posten.

Liberty

En god kroppsvård kräver de mest rationella medel. I vårt klimat är dagligt bruk av YVY-tvälen det bästa medlet för ernäendet och bevarandet av en ungdomlig och frisk hy. Använd därför endast

YVY = TVÅLEN

AKTIEBOLAGET
YVY-FABRIKEN
YSTAD

LUNDBJNS

KOM IHÅG

det stora
näringsvärdet

i

**Svenska
Makaroner**

PROESSDORF

En film om kvinnan,
vilken blir nyårsda-
gens stora evene-
mang.

CECIL B. de MILLE'S

2:dra film för säsongen 1923-24

"Adams revben"

med

Milton Sills, Elliott Dexter,
Theodore Kosloff, Anna Q.
Nilsson och Pauline Garon.

En Paramountfilm.

PREMIÄR DEN 1 JANUARI

ENSAMRÄTT:

Den icke blott renar
utan gör även huden
sammetslen och vacker!

**FLORODOL
TVÅL**

PARFYMERI FLORA, GEFLE.
KUNGL. HÖFLEVERANTÖR.